

**OPĆINA Jelenje, OIB: 37666833094
Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice**

PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI

za

**POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA NA PODRUČJU
OPĆINE Jelenje**

ZA RAZDOBLJE

od 1. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2031. godine

Bjelovar, listopad 2020. godine

**Investitor i
naručitelj:**

OPĆINA Jelenje
Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice

Naziv projekta:

PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI ZA
POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA NA PODRUČJU OPĆINE Jelenje
važnost: od 1.4.2021. do 31.3.2031.

**Izvoditelj
i
izrađivač:**

OBRT ZA
ŠUMARSTVO I LOVSTVO
Arvay
Trojstvena 94, 43000 Bjelovar - Hrvatska
Vlasnik: **Zvonimir Presečan Arvay**, dipl. ing. šum.
OIB: 33312891074

IZVODITELJ:
ARVAY obrt za
šumarstvo i lovstvo
Trojstvena 94
43000 Bjelovar

IZRAĐIVAČ:
Zvonimir Presečan Arvay,
dipl. ing. šumarstva
OIB: 33312891074

Licencija:

HKIŠDT
broj 0913
od 11. ožujka 2016. godine

**Ovlaštenja i
stručni smjer
izrađivača:**

Zvonimir Presečan Arvay, dipl.ing. šumarstva
upisan u imenik ovlaštenih inženjera šumarstva
pod broj 1228 od 23. prosinca 2015.g.
(ovlašteni inženjer šumarstva za lovstvo)

Suradnici:

Boris Kovačić

SADRŽAJ

	strana
Uvod	6
1. Akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta	10
2. Osnovni podaci o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom	11
2.1. Opis prirodnih značajki staništa	16
◦ orografske, hidrografske i klimatske prilike	16
◦ edafski čimbenici	17
◦ biljne i druge zajednice	18
◦ infrastruktura	22
◦ antropogeni utjecaji	22
3. Procjena brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi	23
4. Uvjeti zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti na ekološku mrežu)	62
4.1. Ekološka mreža	62
4.2. Zaštićena područja	69
4.3. Ugroženi i rijetki stanišni tipovi i strogo zaštićene vrste	69
5. Mjere zaštite divljači	76
6. Mjere za sprječavanje šteta od divljači	77
7. Briga o drugim životinjskim vrstama	80
8. Prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite divljači	81
9. Kronika zaštite divljači	82

Programu zaštite divljači priloženi su:

1. Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;
2. Rješenje o provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti;
3. Suglasnost Ministarstva o odobrenju programa zaštite divljači;
4. Topografska karta površina obuhvata programa;
5. Karta ekološke mreže u odnosu na površine obuhvata programa u odgovarajućem mjerilu.

Osnovne napomene

Sukladno članku 47. Zakona o lovstvu (NN: 99/18, 32/19, 32/20), Program zaštite divljači, kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljivanje lovišta, korisnik površina podnosi Ministarstvu na suglasnost.

Navedene površine zovu se još i površine izvan lovišta, a obuhvaćaju slijedeće kategorije zemljišta:

1. na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m
2. na moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka
3. u rasadnicima, nasadima voćaka, vinove loze i višegodišnjega ukrasnog, ljekovitog i drugog bilja koji su namijenjeni intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima, ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači
4. na zaštićenim dijelovima prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov
5. na javnim cestama i drugim javnim površinama
6. na građevinskom području, osim na neizgrađenom dijelu građevinskog područja do njegova privođenja namjeni
7. na vojnim lokacijama
8. na drugim površinama na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov.

Na temelju Ugovora o izradi Programa zaštite divljači za područje OPĆINE Jelenje, Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo izradio je navedeni Program zaštite divljači.

Divljač na površinama izvan lovišta zaštićuje se i lovi u skladu s Programom zaštite divljači, a prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN br.: 40/06, 92/08, 39/11, 41/13).

Program zaštite divljači je planski akt za razdoblje od 10 godina koji osigurava zaštitu divljači na površinama izvan lovišta.

Program sadrži:

- akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta,
- osnovne podatke o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini,
- razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom,
- procjenu brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi,
- uvjete zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti na ekološku mrežu),
- mjere zaštite divljači,
- mjere za sprječavanje šteta od divljači,
- brigu o drugim životinjskim vrstama,
- prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite,
- kroniku zaštite divljači.

Vrijeme trajanja programa zaštite divljači

Program zaštite divljači vrijedi :

od 1.4.2021. do 31.3.2031.

Naziv pravne ili fizičke osobe koja je Program izradila

Program zaštite divljači izradio je **ARVAY obrt za šumarstvo i lovstvo**, OIB: 33312891074, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, vlasnika Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šumarstva, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, upisan pod upisnim brojem 1228 u Imenik ovlaštenih inženjera šumarstva Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, s brojem licencije 0913 izdanim od HKIŠDT.

Popis korištenih propisa, literature i uputa:

Pri izradi programa zaštite divljači korišteni su slijedeći zakonski propisi te literatura:

Zakonski propisi

- **ZAKON O LOVSTVU**
NN br.: 99/18, 32/19, 98/19, 32/20
- **ZAKON O ŠUMAMA**
NN BR.: 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20
- **ZAKON O ZAŠTITI PRIRODE**
NN br.: 80/13, 15/18, 14/19, 127/19
- **ZAKON O SPRJEČAVANJU UNOŠENJA I ŠIRENJA STRANIH TE INVAZIVNIH STRANIH VRSTA I UPRAVLJANJU NJIMA**
NN br.: 15/18, 14/19
- **ZAKON O PREKOGRANIČNOM PROMETU I TRGOVINI DIVLJIM VRSTAMA**
NN br.: 94/13, 14/19
- **ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTINJA**
NN br.: 102/17
- **ZAKON O VETERINARSTVU**
NN br.: 82/13, 148/13, 115/18
- **PRAVILNIK O SADRŽAJU, NAČINU IZRADE I POSTUPKU DONOŠENJA, ODNOSNO ODOBRAVANJA LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE, PROGRAMA UZGOJA DIVLJAČI I PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI**
NN br.: 40/06, 92/08, 39/11, 41/13
- **PRAVILNIK O STRUČNOJ SLUŽBI ZA PROVEDBU LOVNOGOSPODARSKIH PLANOVA**
NN br.: 108/19
- **PRAVILNIK O LOVOČUVARSKOJ SLUŽBI**
NN br.: 16/19
- **PRAVILNIK O POTVRDI O PODRIJETLU DIVLJAČI I NJEZINIH DIJELOVA I NAČINU OZNAČAVANJA DIVLJAČI**
NN br.: 15/19
- **PRAVILNIK O LOVOSTAJU**
NN br.: 94/19
- **PRAVILNIK O LOVNIKU**
NN br.: 108/19
- **PRAVILNIK O NAČINU OCJENJIVANJA TROFEJA DIVLJAČI, OBRASCU TROFEJNOG LISTA, VOĐENJU EVIDENCIJE O TROFEJIMA DIVLJAČI I IZVJEŠĆU O OCIJENJENIM TROFEJIMA**
NN br.: 92/08
- **PRAVILNIK O UVJETIMA I NAČINU LOVA, NOŠENJU LOVAČKOG ORUŽJA, OBRASCU I NAČINU IZDAVANJA LOVAČKE ISKAZNICE, DOPUŠTENJU ZA LOV I EVIDENCIJI O OBAVLJENOM LOVU**
NN br.: 70/10
- **PRAVILNIK O NAČINU UPORABE LOVAČKOG ORUŽJA I NABOJA**
NN br.: 37/19
- **PRAVILNIK O LOVAČKIM PSIMA**
NN br.: 108/19
- **PRAVILNIK O SADRŽAJU I NAČINU VOĐENJA SREDIŠNJE LOVNE EVIDENCIJE**
NN br.: 67/06, 73/10
- **STRUČNA PODLOGA ZA BONITIRANJE I UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA U LOVIŠTIMA REPUBLIKE HRVATSKE**
NN br.: 40/06
- **CJENIK DIVLJAČI**
NN br.: 20/19
- **ODŠTETNI CJENIK ZA IZRAČUN NAKNADE ZA ŠTETE NA DIVLJAČI U LOVIŠTU**
NN br.: 33/19
- **PRAVILNIK O SOKOLARSTVU**
NN br.: 47/19
- **PRAVILNIK O SADRŽAJU UGOVORA O MEĐUSOBNIM PRAVIMA I OBEZAMA IZMEĐU »HRVATSKIH ŠUMA« D.O.O. ZAGREB I OVLAŠTENIKA PRAVA LOVA**
NN br.: 25/07
- **PRAVILNIK O STROGO ZAŠTIĆENIM VRSTAMA**
NN br.: 144/13, 73/16
- **PRAVILNIK O POPISU STANIŠNIH TIPOVA I KARTI STANIŠTA**
NN br.: 27/21
- **PRAVILNIK O SAKUPLJANJU ZAVIČAJNIH DIVLJIH VRSTA**
NN br.: 114/17
- **PRAVILNIK O CILJEVIMA OČUVANJA I MJERAMA OČUVANJA CILJNIH VRSTA PTICA U PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE**
NN br.: 25/20, 38/20

- **PRAVILNIK O PRIJELAZIMA ZA DIVLJE ŽIVOTINJE**
NN br.: 5/07
- **PRAVILNIK O STRANIM VRSTAMA KOJE SE MOGU STAVLJATI NA TRŽIŠTE TE INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA**
NN br.: 17/17
- **STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE PRIRODE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2017. do 2025. GODINE**
NN br.: 72/17
- **UREDBA O EKOLOŠKOJ MREŽI I NADLEŽNOSTIMA JAVNIH USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE**
NN br.: 80/19
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI SVJETSKJE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE (PARIZ, 1972.) – NOTIFIKACIJA O SUKCESIJI**
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93)
- **KONVENCIJA O MOČVARNIM STANIŠTIMA KOJA SU OD MEĐUNARODNOG ZNAČENJA NAROČITO KAO STANIŠTA PTICA MOČVARICA**
(Ramsar, 1971.) – Notifikacija o sukcesiji
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93)
- **KONVENCIJA O BIOLOŠKOJ RAZNOLIKOSTI (RIO DE JANEIRO, 1992.)**
- Zakon o potvrđivanju - (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/96)
- Protokol o biološkoj sigurnosti u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 7/2002)
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI MIGRATORNIH VRSTA DIVLJIH ŽIVOTINJA (BONN, 1979.) I PRIPADAJUĆI SPORAZUMI**
- Zakon o potvrđivanju za sve – (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/2000)
- Sporazum o zaštiti euroazijsko-sjevernoafričkih migratornih ptica močvarica (AEWA) (1995.)
- Sporazum o zaštiti europskih šišmiša (EUROBATS) (1991.)
- Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za droplju (*Otis tarda*) (2000.)
- Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za tankokljunog pozviždača (*Numenius tenuirostris*) (1994.)
Republika Hrvatska potpisnica od 1994. godine
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI EUROPSKIH DIVLJIH VRSTA I PRIRODNIH STANIŠTA (BERN, 1979.)**
- Zakon o potvrđivanju (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/2000)
- **KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ TRGOVINI UGROŽENIM VRSTAMA DIVLJE FAUNE I FLORE (CITES), (WASHINGTON, 1973.)**
- Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) – (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/99)
- **KONVENCIJA O EUROPSKIM KRAJOBRAZIMA (FIRENZA, 2000.) - ZAKON O POTVRĐIVANJU**
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/2002)

Literatura i upute:

- **Zavod za zaštitu okoliša i prirode** – Podaci o strogo zaštićenim vrstama, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže na području obuhvata Programa;
- **ŠUMARSKA ENCIKLOPEDIJA**
I-II-III, ZAGREB, MCMLXXX, MCMLXXXIII, MCMLXXXVII.
- **PRIRUČNIK ZA UREĐIVANJE ŠUMA**, Zagreb 1995. godina.
- **LOVAČKI PRIRUČNIK**
Lovačka knjiga 1967. godine.
- **LOVAČKI PRIRUČNIK**
Lovačka knjiga, Zagreb 1953. godine.
- **ZOOLOGIJA DIVLJAČI, LOVNA TEHNOLOGIJA.**
Prof. dr. D. Andrašić, Zagreb 1979. godine.
- **OCJENJIVANJE LOVAČKIH TROFEJA**
Veljko Varićak, Zagreb 1997. godine.
- **LOVAČKE TROFEJE: Obrada, ocjenjivanje i vrednovanje**
Alojzije Frković, Zagreb 1989. godine.
- **NAUKA O BILJNIM ZAJEDNICAMA**
Dr. Ivo Horvat, Zagreb 1949. godine.
- **METEOROLOŠKI BILTEN**
Zagreb, 1995. godine.
- **OSNOVA GOSPODARENJA** za državne šume u lovištu UŠP– Odjel za uređivanje šuma
- **ŠUMARSKA FITOCENOLOGIJA I ŠUMSKE ZAJEDNICE U HRVATSKOJ**
Joso Vukelić, Đuro Rauš, Zagreb 1998. godine
- **GOSPODARENJE ŠUMSKIM TLIMA U HRVATSKOJ**
Jakob Martinović, Jastrebarsko 2003. godine
- **KLIMATSKI ATLAS HRVATSKE 1961-1990; 1971-2000.**
DHMZ – Zagreb 2008. godine.
- **Šumska vegetacija Hrvatske**
Joso Vukelić, Zagreb 2012. godine.
- **Tloznanstvo**
Boris Vrbek, Karlovac 2013. godine.
- **STRUČNA PODLOGA ZA UTVRĐIVANJE OSNOVNIH ODREDNICA OBITAVANJA, STATUSA I SMJERNICA GOSPODARENJA ČAGLJEM (*Canis aureus* L.) U REPUBLICI HRVATSKOJ**
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Poljoprivredni fakultet u Osijeku, 2015. godine

1. Akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta

Program zaštite divljači je izrađen na temelju Zakona o lovstvu i Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači i članka 4. Statuta općine Jelenje, koja obuhvaća naselja: BAŠTIJANI, BRNELIĆI, DRASTIN, DRAŽICE, JELENJE, KUKULJANI, LOPAČA, LUBARSKA, LUKEŽI, MARTINOVO SELO, MILAŠI, PODHUM, PODKILAVAC, RATULJE, TRNOVTCA, VALIĆI I ZORETIĆI.

Osnovni podatci o položaju, granicama, kao i ukupna površina zemljišta na kojima se ne ustanovljava lovište te njezina struktura utvrđena je ovim Programom zaštite divljači.

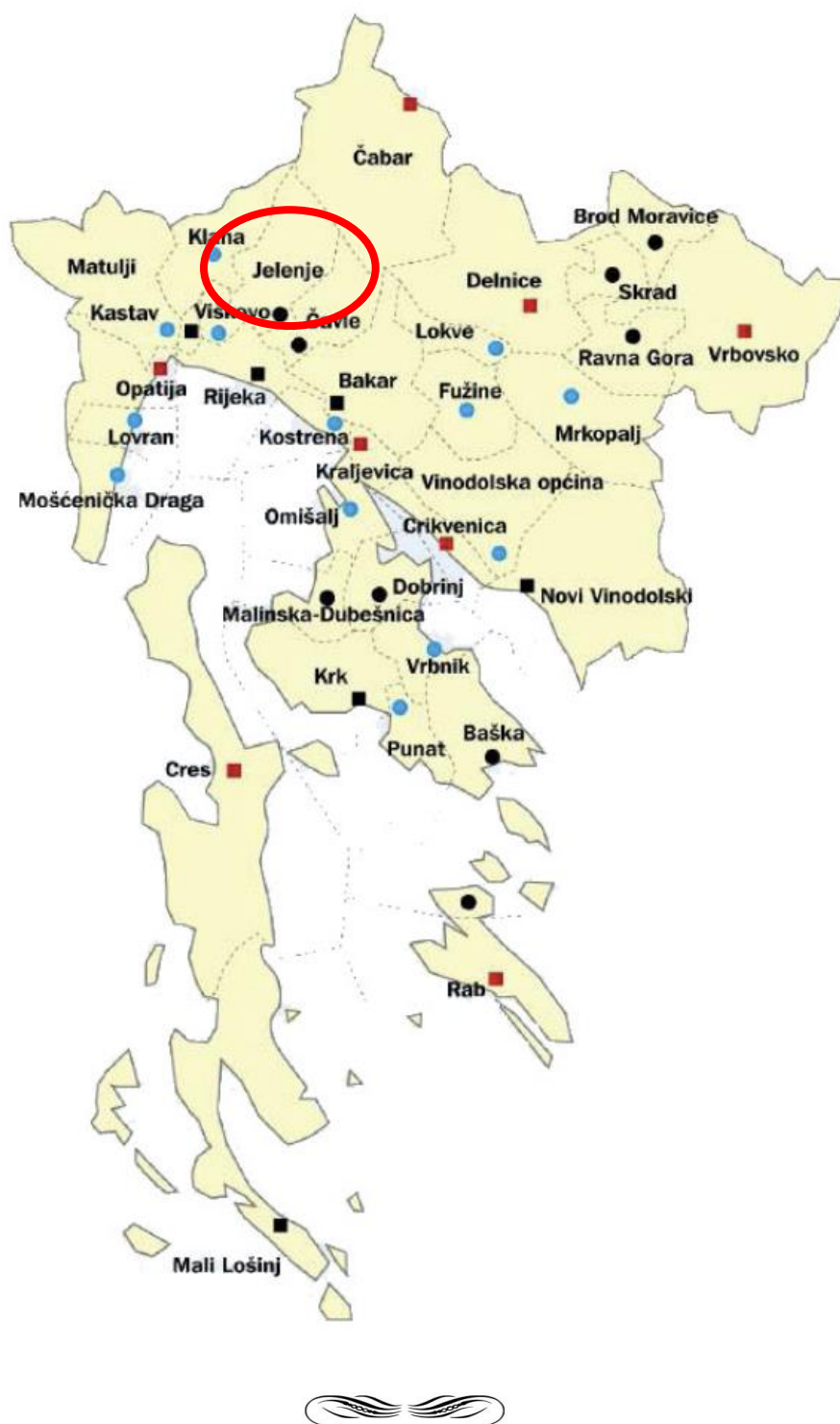
2. Osnovni podaci o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom

Općina Jelenje se nalazi u Primorsko – goranskoj županiji, a prostire se na 10.907,8 ha .

Granica Općine Jelenje počinje na tromedi katastarskih općina Drenova, Marčelji i Rečina. Ide na sjever granicom katastarskih općina Rečina i Jelenje. Lomi se i ide na jugoistok granicom katastarskih općina Jelenje, Dražice i Podhum. Ponovno se lomi i ide na jug granicom katastarskih općina Podhum, Dražice i Jelenje, zatim granicom naselja Drastin, Valići i Lopača do početne točke.

Prostorni smještaj općine Jelenje i Primorsko – goranske županije na karti Republike Hrvatske i granice općine Jelenje u odnosu na ostale općine u Primorsko – goranske županije:

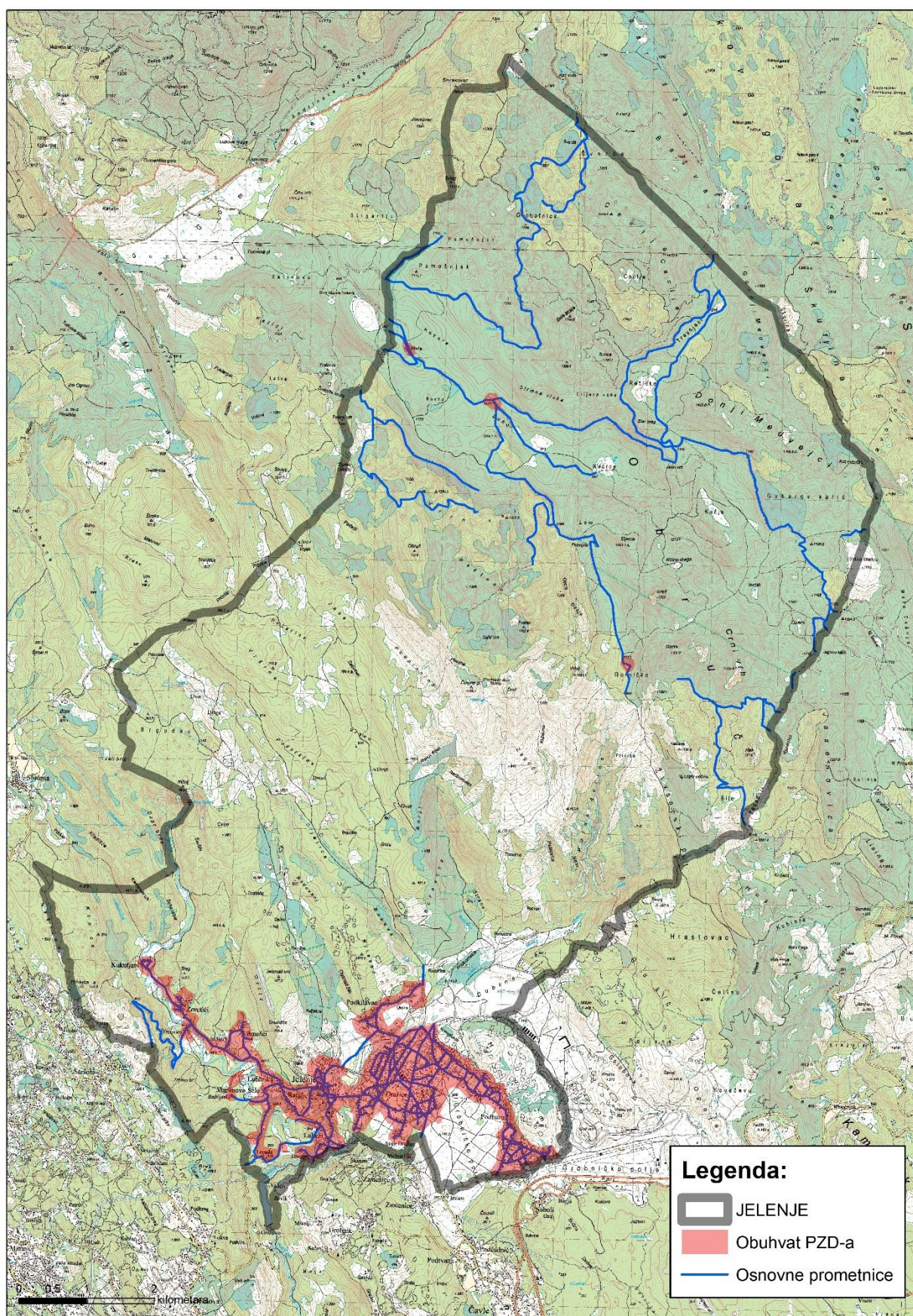

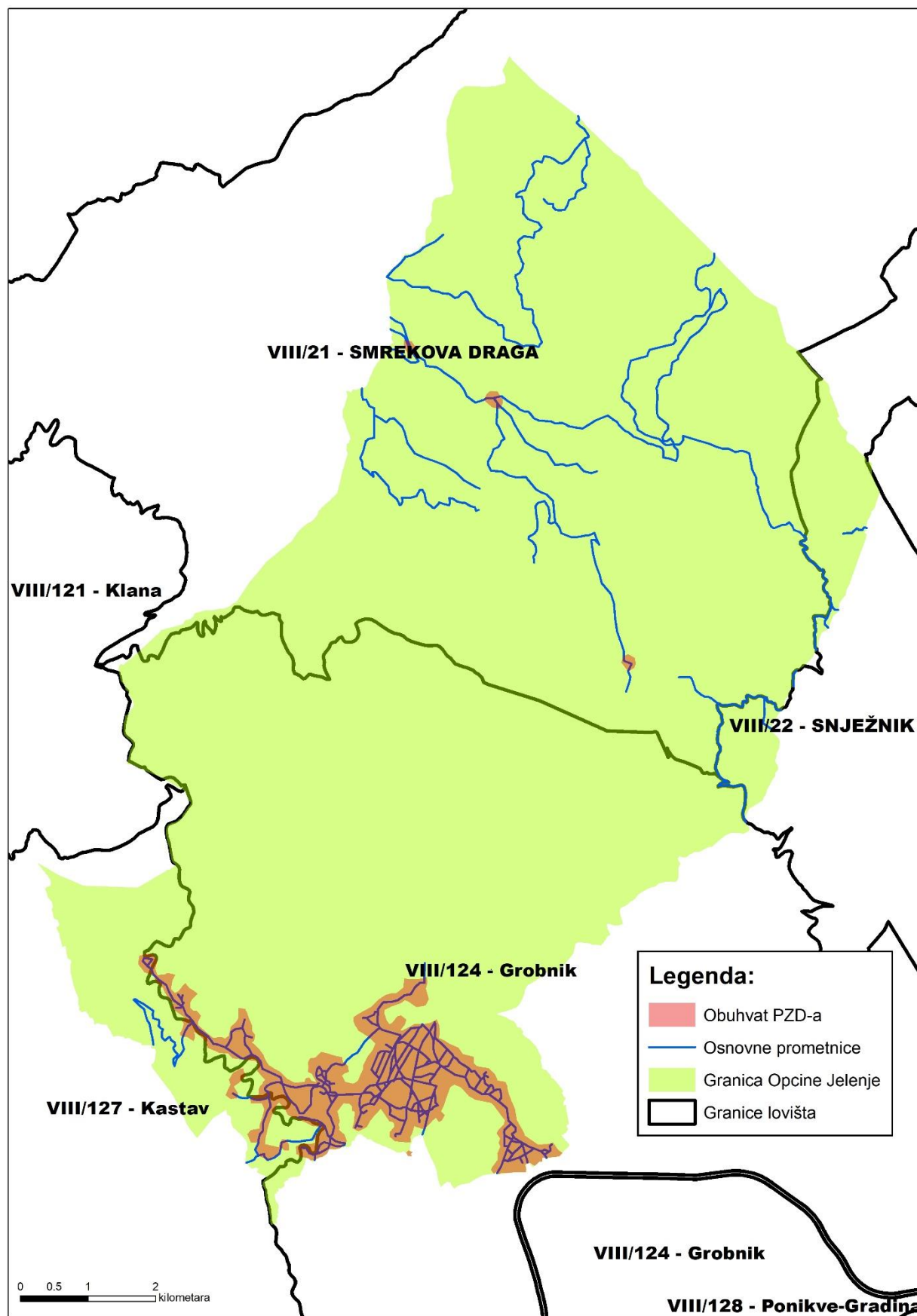
Površina izvan lovišta na području Općine Jelenje iznosi 543 ha. Površina je ustanovljena kombiniranjem metode planimetriranja topografskih i satelitskih karata wms servera DGU-a. Razvrstavanje zemljišta po zemljišno - vlasničkom razmjeru i katastarskim kulturama izvršeno je procjenom na bazi dostupnih podataka nacionalnog sustava identifikacije zemljišnih parcela i prostornih podataka preuzetih od Državne geodetske uprave.

ISKAZ POVRŠINA					
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	ha	
1	2	3	4	5	
ZEMLJIŠTE UNUTAR LOVIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	5	
			PRIVATNO	12	
			Σ	17	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	0	
			Σ	0	
	Ukupno šumsko:		DRŽAVNO	5	
			PRIVATNO	12	
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	2	
			PRIVATNO	10	
			Σ	12	
		LIVADE	DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	20	
			Σ	20	
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	35	
			Σ	35	
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	0	
			Σ	0	
		OSTALO	DRŽAVNO	0	
			PRIVATNO	0	
			Σ	0	
		Ukupno poljoprivredno:		DRŽAVNO	2
				PRIVATNO	65
		Sveukupno šumsko i poljoprivredno:		DRŽAVNO	7
	PRIVATNO			77	
			ΣΣ	84	
JAVNE POVRŠINE	PROMETNICE			50	
	DRUGE JAVNE POVRŠINE / ARHEOLOŠKE ZONE / zelene površine			6	
	Σ			56	
OGRADENI VIŠEGODIŠNJI NASADI	VOĆNJACI/POVRTNJACI U SKLOPU GRADSKIH OKUĆNICA			0	
	VINOGRADI			0	
	RASADNICI			0	
	OSTALO			0	
	Σ			0	
PRIVREDNI OBJEKTI	RIBNJACI			0	
	OSTALO – površinski kopovi			0	
	Σ			0	
DRUGE POVRŠINE	VODOTOCI			2	
	GRADSKJE JEZGRE/GRADSKJE STAMBENE POVRŠINE			401	
	Σ			403	
			ΣΣ	543	

Na donjoj karti je za Općinu Jelenje prikazana površina za koju je izrađen PZD, a koja je preklapljena na granicu Općine:

Na donjoj karti je prikazan obuhvat PZD-a preklopljen na granice ustanovljenih lovišta:

2.1. OPIS PRIRODNIH ZNAČAJKI STANIŠTA

◦ OROGRAFSKE, HIDROGRAFSKE I KLIMATSKE PRILIKE

OROGRAFIJA I HIDROGRAFIJA

Područje Općine Jelenje nalazi se u sjeverozapadnom dijelu priobalnog prostora Primorskogoranske županije. Pripada skupini jedinica lokalne samouprave koje se svojim položajem nalaze na prostoru dodira Priobalja i Gorskog Kotara. Općina Jelenje graniči sa 5 susjednih jedinica lokalne samouprave: Općinom Čavle, Općinom Klana, Općinom Viškovo, Gradom Čabrom i Gradom Rijekom. U sastav Općine Jelenje ulaze naselja : Baštijani, Brnelići, Drastin, Dražice, Jelenje, Kukuljani, Lopača, Lubarska, Lukeži, Martinovo Selo, Milaši, Podhum, Podkilavac, Ratulje, Trnovica, Valići, Zoretići. Glavni grad Republike Hrvatske - Zagreb udaljen je 155 km. Općina Jelenje smještena je na području Grobnišćine te dijeli značajke toga reljefnog područja, odnosno na području Općine prevladava krški reljefni segment.

Uz rubove grobničkoga polja uzdiže se tridesetak planinskih vrhova koji su nazvani Grobničke Alpe. Mnogi od tih vrhova viši su od tisuću metara: Sušica 1414 m, Veli ki Obruč (1376 m), Fratar (1353 m), Suhi vrh (1280 m), Osoje (Osoji) (1340 m), Crni vrh (1335 m), Gornik (1322 m), Paklenski vrh (1334 m), Jasenovica (Jesenovica) (1338 m), Kuk (1087 m), Hahlić (1100 m).

Na području općine Jelenje nalazi se izvor i veći dio toka rijeke Rječine. Rječina izvire na rasjednoj zoni na koti 325 m.n.v. podno brda Kičej na kontaktu vodopropusnih i poroznih krednih vapnenaca i nepropusnog paleogenog fliša. Taj je izvor postao aktivan nakon snažnog potresa 1870. godine, dok je ranije Rječina izvirala ispod susjednog vrha Podjavorje. Izvor nije stalan i presušuje tijekom ljeta kada padne razina vode u vodonosniku, pa je za vodoopskrbu grada Rijeke i okolice značajniji izvor Zvir u Rijeci koji nikad ne presušuje

KLIMATSKE PRILIKE

Klima na području općine Jelenje je mediteransko – kontinentalna. Bez obzira na učestala hladna zračna strujanja, općina Jelenje je područje relativno tople klime.

Područje Grobničkoga polja i Rječine ima umjereno toplu sredozemnu kišnu klimu čije su karakteristike vruća ljeta sa srednjom mjesečnom temperaturom iznad 22°C. Zimsko kišno razdoblje donosi maksimum između listopada i studenog, dok je za proljetno razdoblje maksimum između travnja i lipnja. Srednja godišnja temperatura iznosi 13,1°C, a srednja godišnja količina padalina kreće se između 1.600 i 2.400 mm. Od vegetacije nalazimo hrast medunac, bijeli grab te crni grab sa šašikom.

Na umjereno toplu sredozemnu kišnu klimu nastavlja se prelazni tip šumske klime, odnosno umjereno topla kišna klima. Taj tip klime nema sušnoga razdoblja, a padaline su podjednako raspoređene tijekom cijele godine. Srednja godišnja temperatura kreće se između 7 i 8°C sa srednjom količinom padalina između 2000 i 3000 mm.

Najveći dio područja općine Jelenje pripada borealnom tipu klime, pod koji spadaju glavni vrhovi Risnjak, Jelenac, Snježnik, Guslice, Fratar, Obruč i Smrekovac. U najhladnijem mjesecu temperatura je niža od - 3°C, dok je temperatura najtoplijega mjeseca iznad 10°C. Ljeta su topla, a zime oštre.

Glavni vjetrovi ovoga područja su bura i jugo. U zimskom, proljetnom i jesenskom razdoblju prevladava bura (na kritičnim pozicijama doseže brzinu i do 35 m/s). Jugo je na području općine Jelenje znatno slabije nego bura, ali donosi nepovoljne vremenske prilike u obliku kiše i oborina.

◦ EDAFSKI ČIMBENICI

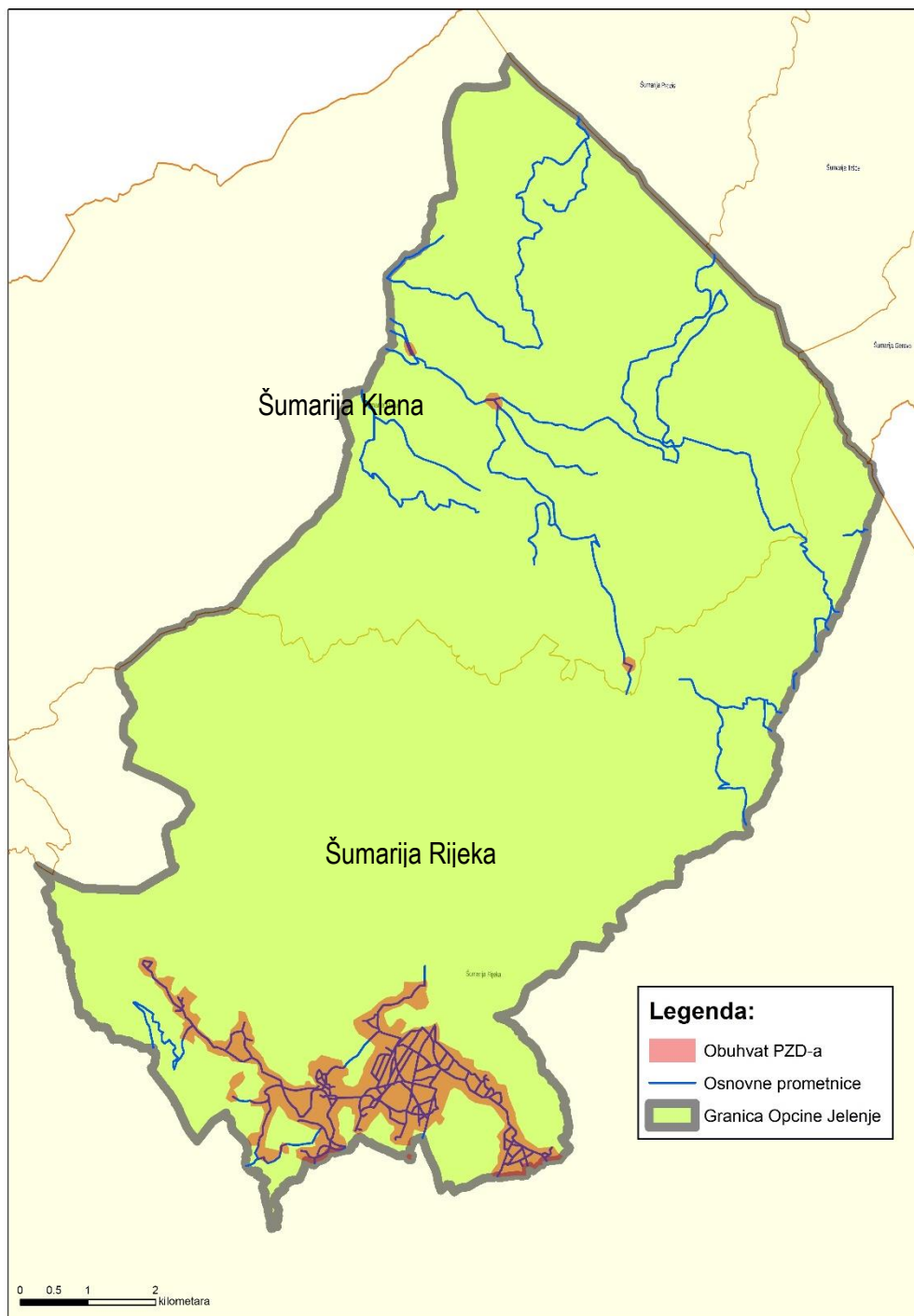
Najveći dio Općine Jelenje izgrađen je od karbonatne podloge na kojoj se razvija krš kojeg karakterizira bogatstvo voda u podzemlju, ali siromaštvo površinskih tokova. Grobničko polje predstavlja nepropusnu zaravan na 250 m.n.v. do 350 m.n.v. nastalu zatrpavanjem fluvioglacialnim materijalom pleistocenske i holocenske starosti donesenim snažnim spiranjem s viših dijelova pobrđa i planinskog okvira. Tako je područje polja zapunjeno jezerskim sedimentima gline, pijeska i šljunka.

Važan je dodir propusnih stijena gornjokredne starosti i navedenog nepropusnog sedimenta zbog čega se u inače površinski bezvodnom krškom prostoru pojavljuju izvori, karakteristični za krška polja.

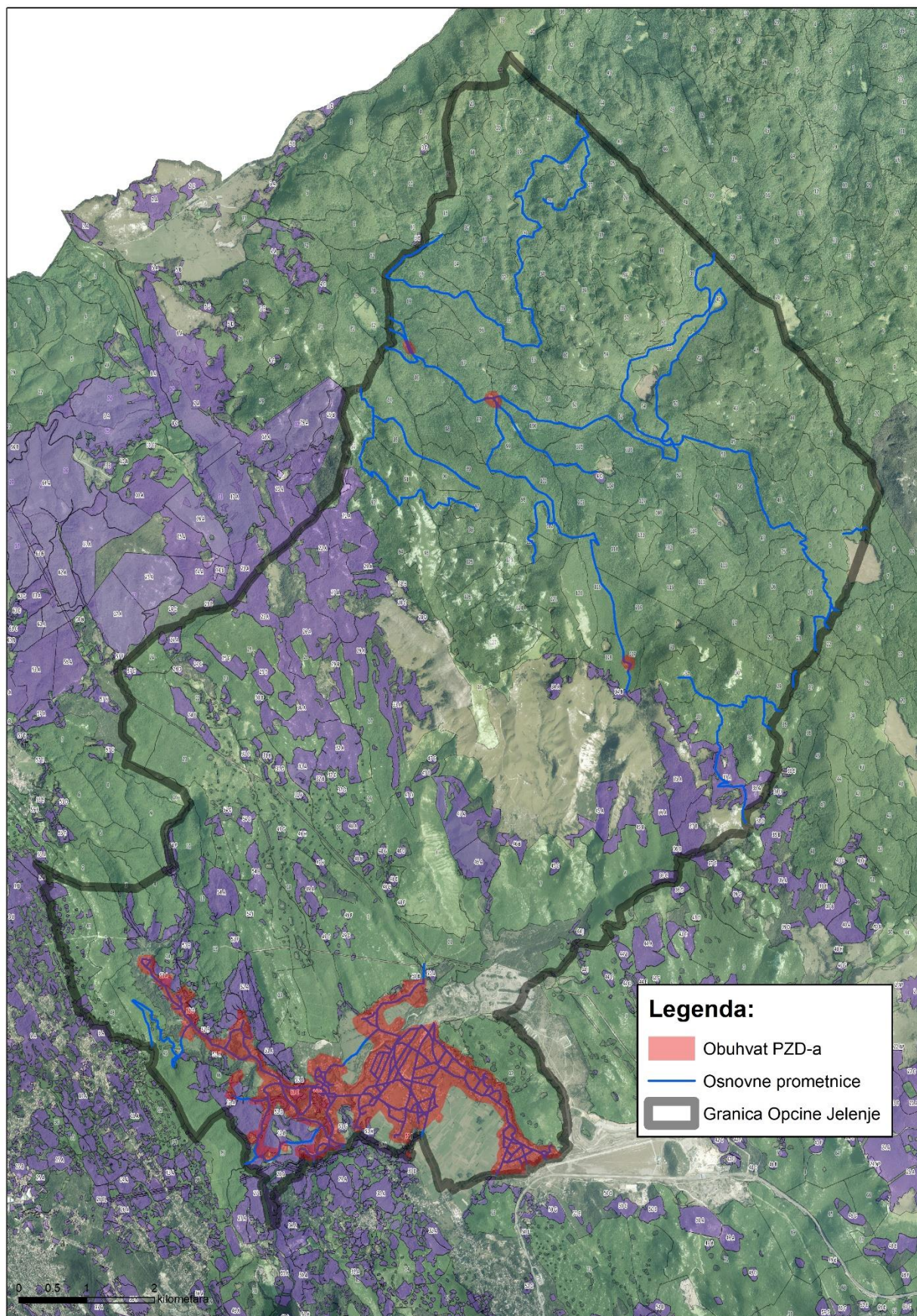
Sjeveroistočno na Grobničko polje nastavlja se prostor višeg brdskog submediteranskog pojasa (400 m.n.v. do 900 m.n.v.). Riječ je uglavnom o vapnencu i dolomitu, odnosno o sedimentnim stijenama izražene slojevitosti. Nakon tog prijelaznog područja naglog izdizanja, izraženog nagiba i većinom jugozapadne ekspozicije padina slijedi zona gorskog i pretplaninskog pojasa (900 m.n.v. do 1500 m.n.v.) građena većinom od vapnenaca i dolomita.

Biljne i druge zajednice

Šumama i šumskim zemljištem gospodari većim dijelom trgovačko društvo "Hrvatske šume" d.o.o., Uprava šuma Podružnica Delnice. Na donjoj karti je prikazana granica Općine Jelenje sa obuhvatom PZD-a preklapljen preko granica pripadajućih šumarija:

Na donjoj karti je prikazana granica Općine Jelenje preklapljena na odsjeke državnih šuma (zeleno) i privatnih šuma (ljubičasto) :

Na području obuhvata Programa nalaze se slijedeće šumske zajednice:

Bukovo jelova šuma s mišjim uhom zapadnih dinarida *Omphalodo-Fagetum* (Tregubov 1957 corr. Puncer 1980) Marinček et.al.1993. Ovu zajednicu poznamo prvotno pod nazivom Dinarska bukovo-jelova šuma *Abieti – fagetum dinaricum*. Ona tvori najveće i najznačajnije komplekse šuma u Gorskom kotaru pa tako i šumama ovog lovišta. Florni sastav ove zajednice je veoma bogat, a često se pri snimanju fitocenoloških snimki može zabilježiti preko pedeset vrsta. U sloju drveća uspijevaju bukva i jela, prilično manji dio smreke i gorskog javora, a obični jasen, gorski brijest, mliječ i jarebika još su rjeđi. Sloj grmlja je relativno bujan, a osim vrsta iz sloja drveća čine ga *Rhamnus sp.*, *Lonicera sp.*, *Daphne sp.* U prizemnom rašću posebno se ističu svojstvene vrste zajednice *Omphalodes verna* i *Calamintha grandifolia*, a od ostalih vrsta prisutne su još *Aremonia agrimonoides*, *Cardamine trifolia*, *Euphorbia carniolica*, *Scopolia carniolica*, *Mycelis muralis*, *Sanicula europaea*, *Galium odoratum*, *Viola reichenbachiana*, *Prenanthes purpurea* itd. Ova je zajednica niže raščlanjena na jedinice:

- Na plitkim tlima pretežno južnih ekspozicija, zaobljenih formi reljefa i blagih nagiba terena razvija se Bukovo-jelova šuma s resuliom (***Abieti-Fagetum dinaricum mercurialetosum perennis*** Treg. 1957). Glavna odlika flornoga sastava te šume jest relativno mala brojnost i biljnih vrsta i biljnih jedinki jedne vrste.
- Na strmim i stjenovitim padinama, vrhovima i grebenima, pretežno zapadnih i sjeverozapadnih ekspozicija, razvija se Bukovo-jelova šuma s vlasuljom (***Abieti- Fagetum dinaricum festucetosum altissimae*** Wrab.V) S obzirom na relativno veliku kamenitost staništa i na rasjede izazvane tektonskim poremećajem položaja stijena u prošlosti Zemlje, dubina tala je različita - ponegdje uopće nema tla, a negdje mu je dubina i do nekoliko metara.
- Na razvedenim kraškim visoravnima, u dubokim vrtačama i udubljenjima terena, na podnožju padina pretežno sjevernih ekspozicija nalaze se Bukovo-jelove šume s plemenitim listačama - gorskim javorom i brijestom (***Abieti-Fagetum dinaricum aceretosum*** Wrab.).

Brdska bukova šuma s mrtvom koprivom (*Lamio orvale-Fagetum sylvaticae* Ht. 1938). Ova zajednica dolazi na nadmorskim visinama između 400-800 m. Brdska bukova šuma je u Hrvatskoj klimatskozonalnog karaktera. Rasprostranjena je na kontinentalnoj strani Dinarida, u panonskome gorju, kao i u prijelaznom području srednje Hrvatske približno od 400 do 800 m n.v. U dinarskom području raste najčešće na smeđem tlu na vapnencu i crnici na vapnencu, a u panonskom gorju na širokom spektru raznih tipova tala, no najčešće na distričnim smeđim dubokim tlima i na luvisolima na silikatu. U sloju drveća prevladava bukva kao edifikatorska vrsta. Za razliku od acidofilnih bukovih šuma u ovoj su zajednici mnogo češće mješovite sastojine u kojima uz bukvu rastu gorski javor, mliječ, obični jasen, gorski brijest, mjestimično jela, pitomi kesten, velelisna lipa i druge vrste. Sloj grmlja često je vrlo bogat. Osim vrsta iz sloja drveća grade ga likovci (*Daphne mezereum*, *D. laureola*), crvena bazga (*Sambucus racemosa*), božikovina (*Ilex aquifolium*), kozokrvine (*Lonicera xylosteum*, *L. alpigena*), širokolisna kurika (*Buonymus latifolia*) i druge vrste. U osobito bujnom sloju prizemnog rašća posebno se ističu specifične vrste ilirskih bukovih šuma (*Lamium orvala*, *Haquetia epipactis*, *Epimedium alpinum*, *Scopolia carniolica*, *Euphorbia carniolica*, *Omphalodes verna*, *Calamintha grandiflora*, *Dentaria polyphylla*, *Geranium nodosum* i druge). Pokrovnošću i bujnošću često ih nadmašuju vrste karakteristične za većinu europskih bukovih šuma *Galium odoratum*, *Sanicula europaea*, *Actaea spicata*, *Carex sylvatica*, *Pulmonaria officinalis*, *Anemone nemorosa*, *Lilium martagon* (i druge).

Jelova šuma s rebračom (*Blechno – Abietetum*, Horvat (1938) Horvat in Cestar 1967

Gospodarski iznimno važna zajednica široko rasprostranjena u Gorskom Kotaru. U sloju drveća uz običnu jelu pridolazi i obična smreka i jarebika. Sloj grmlja slabije razvijen uz obilan pomladak jele i grupa jarebika te crna kozja krvi i malina. Prizemno rašće s vrstama *Luzula luzulina*; *Huperzia selago*, *Hieracium murorum*, *Calamagrostis arundinaceae* itd. Ova zajednica je iznimno lijepih i kvalitetnih stabala i vrlo visoke stabilnosti. Te šume pripadaju među najljepše šume europske jele toga tipa.

Dinarsko jelova šuma s milavom na vapnenačkim blokovima (*Calamagrostio-Abietetum* Horvat (1950) Horvat in Cestar 1967

Jelova šuma s milavom (šašuljica) karakteristična je za Gorski Kotar i nešto manje za Velebit. Najbolje je razvijena u risnjačkom masivu (Smrekovac i okolica Crnog Luga). Tlo je vapnenačko dolomitna crnica između pukotina stijena, a položaji su otvorene i tople padine s nadmorskim visinama od 1100 m i više. U flornom sastavu nalazi se preko šezdeset vrsta pri čemu jela prevladava u sloju drveća, bukva najčešće izostaje, zatim se pridružuje smreka a u nižim predjelima velelisna lipa. U sloju grmlja javljaju se *Juniperus communis ssp.*, *Calamagrostis arundinaceae*, *Clematis alpina*, *Goodyera repens*, *Rosa pendulina*, *Lonicera nigra*, *Vaccinium myrtillus* i druge. Jelova zajednica na blokovima ističe se slabim visinskim i debljinskim prirastom, uskim godovima drva te trajnim i čvrstim drvom. Aktualno sušenje jelovih šuma najviše je pogodilo ovu biljnu zajednicu.

Livadne zajednice

Unutar Općine male su površine travnjaka planinskih rudina koji su utisnuti unutar šuma i to su:

- Rudine uskolisne šašike i oštrog šaša (*As. Seslerio tenuifoliae-Caricetum firmae*);
- Planinske rudine vazdazelenog šaša i uskolisne šašike (*As. Carici sempervirenti-Seslerietum tenuifoliae*);
- Planinske rudine kitajbelovog šaša i alpske sunčanice (*As. Carici kitaibelianae-Helianthemum alpestre*).

Sve tri zajednice planinskih rudina naseljavaju najizloženije dijelove vrhova, gdje zbog jakog vjetra zimi često nema snijega. U tom slučaju biljke su izložene velikim klimatskim krajnostima: niskoj temperaturi i fiziološkoj suši uslijed trajno zamrznute podloge. Stoga te zajednice grade otporne niske višegodišnje vrste (*Sesleria tenuifolia*, *Carex kitaibeliana*, *Carex firma*, *Helianthemum alpestre*, *Aster alpinus*, *Edraianthus graminifolius*). Travnjaci nisu u dobrom stanju zbog nedostatka domaćih životinja koje bi ih pasle te izostanka košnje. Jedan od vidljivih utjecaja je stalan razvoj prirodne potencijalne vegetacije ovog područja (šuma), te stalan gubitak bogatstva biljnih vrsta i s njima povezane faune. Ovi su travnjaci važna staništa za nekoliko životinjskih skupina poput leptira, ptica iz porodice vrapčarki i kopitara. Oni su također važan dio raznolikosti krajobraza, što je vrlo važno za ekološku stabilnost ukupnog biljnog svijeta.

Čovjek je na području Općine urbanizacijom i industrijalizacijom značajno izmijenio izgled prirodnog krajobraza (stambeni i gospodarski objekti, putevi, željeznica, luke, ceste i dr.), što je zasigurno izmijenilo i stanišne uvjete, kako za brojne životinjske vrste tako i za divljač.

Antropogeni utjecaji ogledaju se u infrastrukturnoj mreži prometnica te aktivnostima ljudi vezanih za poljoprivredne radove i šumarstvo. Obrada, njega i zaštita poljoprivrednih kultura kao i gospodarenje šumama različitim metodama (a kemijske najčešće) znatno negativno utječe na ukupno zdravstveno stanje staništa cijelog prostora lovišta pa i zdravstveno stanje i ljudi i divljači. Također su intenzivno prisutni i utjecaji čovjeka pri uzgoju šuma kako na eksploataciji tako i na uzgajanju i zaštiti obzirom na površine mladih sastojina – branjevina - šuma u obnovi te sakupljanju šumskih proizvoda ali i rekreativnim aktivnostima izletnika osobito u vrijeme plodonošenja šumskog drveća.

Iznimno je negativan utjecaj čovjeka na resurse kroz divlje deponije na livadama i šumama i starim potočnim kanalima kao i umjetna gnojidba tla livada i oranica te ukupna zaštita kultura pesticidima kao vrlo značajan način utjecanja čovjeka na divljač.

Prostor je vrlo otvoren prometnicama. Ako tome dodamo još i šumske prometnice, jasno je da ta cestovna infrastruktura ne omogućuje mir. Ostatak infrastrukturnih građevina jesu mostovi za premošćivanje nabrojenih vodenih tokova, naftno plinske bušotine te industrijska postrojenja. Zbog intenzivne obrade poljoprivrednog zemljišta, ljudi se naročito u proljeće, ljeto i jesen intenzivno kreću po tim površinama, što uznemiruje divljač. Sve to nužno dovodi do stalne prisutnosti ljudi i intenzivnog prometa motornim sredstvima i radnim strojevima. K tome, od poljoprivredne mehanizacije stradava velik broj divljači i njihove mladunčadi jer se ne koriste plašila u tim poslovima.

3. Procjena brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi

Gustoća populacije je zasigurno najvažniji strukturni element jedne populacije, a predstavlja broj jedinki jedne vrste na određenom prostoru u određeno vrijeme.

Moramo uzeti u obzir da je divljač koja obitava u lovištima i na površinama izvan lovišta često samo dio određene populacije, jer se granice populacija rijetko podudaraju sa granicama lovišta ili površina izvan lovišta. Budući je u prirodi nemoguće apsolutno utvrđivanje broja divljači, služimo se relevantnim metodama, koje nam uz druge pokazatelje (npr. višegodišnji odstrjel, štete na divljači i od divljači...) daju uvid u veličinu i trend populacije, njenu stabilnost, rast ili pad.

Brojno stanje krupne divljači – ovdje je važno dobro poznavanje teritorija i tragova koje krupna divljač ostavlja (izmet, rovanje, brazde). Čitanje tragova donosi niz podataka o tome kada je divljač tuda prošla, o njenom spolu, starosti, težini... Lovci koji su učestvovali u brojanju i opažanju divljači uočili su tragove krda koja se kreću u blizini, u pograničnim područjima, jer zbog konfiguracije terena i stanišnih uvjeta (veći dio pod izgrađenim zemljištima i naseljima) migriraju sa jedne površine na drugu.

Brojno stanje sitne divljači - ustanovljava se opažanjem i osmatranjem divljači na više lokacija na kojima se ona najčešće zadržava - oko hranilišta, pojilišta, u jutarnjim i popodnevnim satima, kroz cijelu lovnu godinu. Također, uvid u brojnost dobivamo i temeljem tragova koje sitna divljač ostavlja u staništu, kao što su tragovi nogu, izmet, loga, gnijezda, štete na kulturama, stradavanje u prometu i dr.

Kako je područje površine izvan lovišta najvećim dijelom urbanizirana, u ovom poglavlju moguće je dati samo procjena brojnog stanja divljači koja prirodno obitava na površini izvan lovišta ili preko iste samo prelazi, a koja je utvrđena u svrhu izrade Programa zaštite divljači. Ovo treba gledati i u okviru vrsta divljači kojima se gospodari u susjednim lovištima, a koja graniče sa Površinom izvan lovišta na području obuhvata Programa.

Prikazano brojno stanje je svedeno na dan 01. travnja 2021. godine i to razvrstano prema članku 9. Zakona o lovstvu:

dlakava divljač	stanje	pernata divljač	stanje
srna obična	2	fazan - gnjetlovi	6
kuna bjelica	6	golub pećinar	60
zec obični	4	vrana siva	10
lisica	10	vrana gaćac	4
		svraka	10
		šojka kreštalica	10

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	JELEN OBIČNI (<i>Cervus elaphus</i> L.)											
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	SRNA OBIČNA (<i>Capreolus capreolus</i> L.)	1	1							1	1	2
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	SVINJA DIVLJA (<i>Sus scrofa</i> L.)											
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	MEDVJED (<i>Ursus arctos</i> L.)											
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.												
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.												
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	JAZAVAC (<i>Meles meles</i> L.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	KUNA BJELICA <i>(Martes foina</i> Erxleben.)			3	3	6
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	KUNA ZLATICA (<i>Martes martes</i> L.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	ZEC OBIČNI <i>(Lepus europaeus L.)</i>			2	2	4
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 grla.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	LISICA <i>(Vulpes vulpes L.)</i>			5	5	10
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	ČAGALJ (<i>Canis aureus</i> L.)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	FAZAN - gnjetlovi <i>(Phasianus sp. L.)</i>			3	3	6
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	GOLUB GRIVNJAŠ (<i>Columba palumbus L.</i>)					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	GOLUB PEĆINAR (<i>Columba livia</i> Gmelin.)			30	30	60
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 20 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	PATKA GLUHARA <i>(Anas platyrhynchos L.)</i>					
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	VRANA SIVA (<i>Corvus cornix</i> L.)			5	5	10
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	VRANA GAČAC <i>(Corvus frugilegus L.)</i>			2	2	4
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	SVRAKA <i>(Pica pica L.)</i>			5	5	10
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.	ŠOJKA KREŠTALICA (<i>Garrulus glandarius</i> L.)			5	5	10
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.						
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.						
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2021. - 31. ožujka 2022.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2022. - 31. ožujka 2023.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2024.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.							

4. Uvjeti zaštite prirode (Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu)

Zahvati, radnje i aktivnosti planirane Programom:

- prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici,
- organizacija i rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja nedozvoljenih radnji u vezi s lovnom gospodarenjem,
- podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprečavanja šteta i njihova edukacija u vezi upotrebe navedenih sredstava,
- rastjerivanje/izgon divljači te uporaba zaštitnih sredstava i plašila,
- eventualna upotreba selektivnih živolovki i sokolarenje,
- eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

4.1. EKOLOŠKA MREŽA

Tijekom proteklih 25 godina Europska unija izgradila je najveću koordiniranu mrežu zaštićenih područja u svijetu, što je jedno od izuzetnih postignuća EU-a. Poznat kao Natura 2000, proteže se u svim državama članicama, a trenutno obuhvaća više od 18% površine EU-a. Biogeografski proces Natura 2000 potiče suradnju i osigurava da se mjere zaštite mogu prilagoditi specifičnim regionalnim potrebama. Također se radi na zaštiti vrsta koje se suočavaju s određenim prijetnjama.

Strategija EU za biološku raznolikost ima za cilj zaustaviti gubitak bioraznolikosti i usluga ekosustava u EU i pomoći u zaustavljanju globalnog gubitka biološke raznolikosti do 2020. godine.

Direktiva o pticama i Direktiva o staništima predstavljaju srž EU zakonodavstva u zaštiti prirode. Ta dva propisa zajedno postavljaju ambiciozni visoki standard očuvanja prirode za sve države članice EU-a (trenutačno 28 država). Njihova provedba odvija se u prvom redu kroz uspostavljanje ekološke mreže Natura 2000. Svaka zemlja članica EU doprinosi ovoj mreži izdvajanjem najvažnijih područja za svaku pojedinu vrstu i stanišni tip naveden u odgovarajućim dodacima direktiva. Nije propisan postotak teritorija kojega države trebaju uključiti u mrežu - on proizlazi na kraju postupka stručnoga vrednovanja kao rezultat prostornog preklapanja svih područja izdvojenih za svaku pojedinu vrstu i stanišni tip. Veličina proglašenih Natura 2000 područja kreće se od jednog ha do preko 5000 km², ovisno o tome koja je vrsta ili stanište cilj očuvanja, a prosječna veličina područja je između 100 i 1000 ha. Sukladno Direktivi o pticama, države članice proglašavaju područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) za ptice. Direktiva o staništima pokriva sve ostale europske vrste i stanišne tipove za koje su države članice obvezne odrediti posebna područja očuvanja (Special Areas of Conservation - SAC), nakon što prođu provjeru i dobiju odobrenje Europske komisije. Ove dvije skupine područja zajedno čine mrežu Natura 2000.

Do ožujka 2019. godine u zemljama EU proglašeno je 27.863 Natura 2000 područja ukupne površine 1.336.151 km², od čega 798.350 km² površine kopna (18,04% teritorija EU) i 537.801 km² površine mora.

Direktiva o pticama usvojena je 1979. godine, a njezin je cilj zaštititi sve divlje ptice i njihova najvažnija staništa diljem EU. Ona ograničava pojedine djelatnosti, poput držanja ili prodaje divljih ptica, te uvodi zakonske mehanizme za regulaciju drugih aktivnosti, poput lova, da bi se osigurala njihova održivost. Ta Direktiva također zahtijeva od svih zemalja članica EU da najvažnija područja za 193 ugrožene vrste i za sve ptice selice

izdvoje kao područja Natura 2000 (SPA), posebno vodeći računa o močvarnim područjima od međunarodne važnosti. Do ožujka 2019. godine u zemljama EU ukupna površina SPA područja je 843.298 km². Europa ima više od 500 vrsta divljih ptica. No barem 32% ptica u EU trenutačno nije u dobrom statusu očuvanja. Direktiva o pticama ima za cilj zaštitu svih 500 divljih ptica koje se prirodno pojavljuju u Europskoj uniji. Često se migratorne, divlje ptice mogu zaštititi samo suradnjom preko granica. Urbane rasprostranjenosti i prometne mreže su fragmentirane i smanjene staništa, intenzivna poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i uporaba pesticida smanjili su im zalihe hrane, a lov je potrebno regulirati kako ne bi oštetio stanovništvo. Zabrinute zbog propadanja, države članice jednoglasno su usvojile Direktivu 79/409 / EEZ u travnju 1979. godine. To je najstariji dio zakonodavstva EU-a o okolišu i jedan od njegovih temeljnih temelja. Izmišljen 2009. godine postao je Direktiva 2009/147 / EZ .

Gubici i degradacija staništa najozbiljnije su prijetnje očuvanju divljih ptica. Direktiva stoga stavlja veliki naglasak na zaštitu staništa za ugrožene i migratorne vrste. Uspostavlja mrežu posebnih područja zaštite (SPA), uključujući sve najprikladnije teritorije za ove vrste. Od 1994. godine svi su SPA-ovi uključeni u ekološku mrežu Natura 2000, uspostavljenu Direktivom o staništima 92/43 / EEC.

Godine 1992. EU je usvojila Direktivu o staništima. Ona uvodi slične mjere zaštite europske flore i faune kao i Direktiva o pticama, no izuzev ptica obuhvaća dodatnih 1000 vrsta (biljaka, sisavaca, gmazova, vodozemaca, riba, određenih skupina beskralješnjaka) te više od 230 stanišnih tipova (nekih vrsta močvarnih, travnjačkih, šumskih, morskih i drugih staništa). Za 218 stanišnih tipova iz Dodatka I i za vrste iz Dodatka II Direktive (294 životinjske i 449 biljnih vrsta) države predlažu Europskoj komisiji područja pSCI (proposed Sites of Community Importance) koja nakon postupka vrednovanja i odobravanja proglašavaju SCI (Sites of Community Importance), a nakon uspostave upravljanja tim područjima postaju SAC (Special Areas of Conservation). Kako bi se olakšao postupak ocjenjivanja prijedloga pojedinih država i njihovog sagledavanja u širem kontekstu europske prirode, EU je podijeljena u devet biogeografskih regija koje su svaka za sebe karakteristične po vegetaciji, klimi, topografiji i geologiji. Granice regija su utvrđene tako da omogućuju praćenje trendova očuvanja vrsta i staništa u sličnim uvjetima diljem Europe ne vodeći računa o državnim granicama. Tih devet regija su: alpinska, kontinentalna, mediteranska, panonska, stepska, borealna, atlantska, crnomorska i makaronezijska, od kojih se kroz Hrvatsku protežu prve tri. Do ožujka 2019. godine u zemljama EU ukupna površina SCI područja iznosi 1.051.585 km².

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine br. 124/2013, 105/2015). U 2019. godini stupila je na snagu Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 80/2019) čime je prestala važiti Uredba iz 2013. godine.

Ekološka mreža proglašena je u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Za svako pojedino područje ekološke mreže utvrđene su ciljne vrste i ciljni stanišni tipovi, kao i kartografski prikaz ekološke mreže.

Područja ekološke mreže obuhvaćaju i područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, osobito močvarna područja od međunarodne važnosti. Natura 2000 nije mreža ili sustav strogih rezervata u kojima su ljudske aktivnosti sistematski isključene već je cilj ustanoviti mjerila prema kojima će se odvijati gospodarske djelatnosti a da pritom očuvamo rijetke vrste i staništa.

Natura 2000 sastavljena je od četiri različite vrste područja i to:

1. Područja očuvanja značajna za ptice (POP)

2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
3. Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS)
4. Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

Područja ekološke mreže odabrana su na osnovi slijedećih stručnih kriterija navedenih u Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže:

1. Kriteriji za odabir područja za očuvanje prirodnih stanišnih tipova

- stupanj zastupljenosti stanišnog tipa na području ekološke mreže
- površina stanišnog tipa na području ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa na teritoriju cijele države
- stupanj očuvanosti strukture i funkcija stanišnog tipa prirodnog staništa te mogućnosti obnove
- globalna procjena vrijednosti područja ekološke mreže za očuvanje stanišnog tipa.

2. Kriteriji za odabir područja za očuvanje divljih vrsta, osim ptica

- veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na području ekološke mreže u odnosu na populaciju prisutnu na području cijele države
- stupanj očuvanosti obilježja staništa koja su značajna za vrstu i mogućnosti njihove obnove
- stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na području ekološke mreže u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrste.
- globalna procjena vrijednosti područja ekološke mreže za očuvanje vrste
- za široko rasprostranjene životinjske vrste područja odgovaraju mjestima unutar prirodne rasprostranjenosti takvih vrsta u kojima postoje fizički ili biološki čimbenici bitni za njihov život i razmnožavanje. Za široko rasprostranjene vodene vrste područja se predlažu samo gdje postoji područje koje se može jasno odrediti i koje predstavlja fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje.

3. Kriteriji za odabir područja za očuvanje divljih vrsta ptica

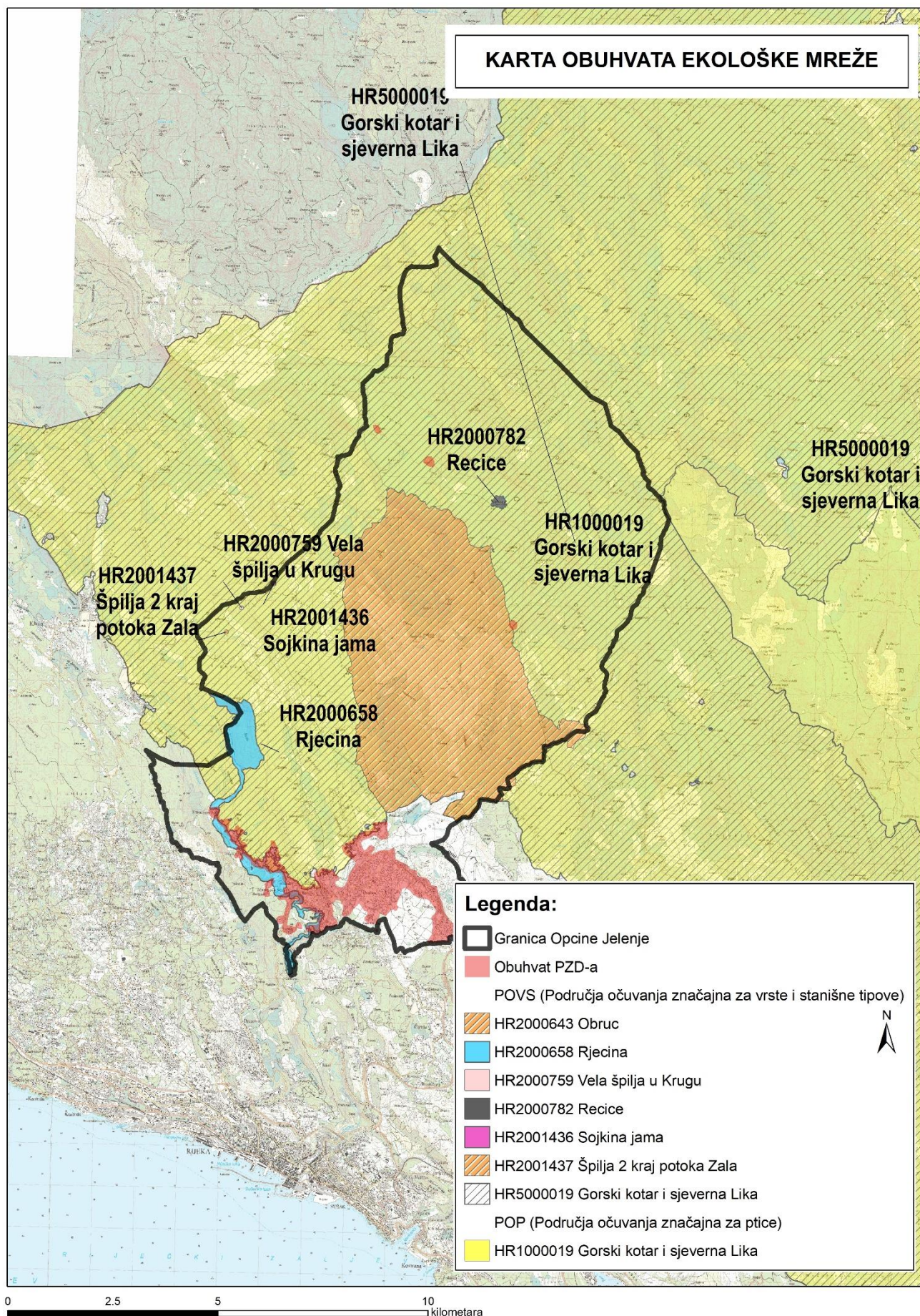
- Europski IBA kriteriji za odabir područja IBA (Important Bird Areas) u Europi.

Na području obuhvata Programa nalaze se slijedeća područja ekološke mreže:

Područje očuvanja značajno za ptice (POP)	
Kod područja	Naziv područja
HR1000019	Gorski kotar i sjeverna Lika
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	
Kod područja	Naziv područja
HR2000643	Obruč
HR2000658	Rječina
HR5000019	Gorski kotar i sjeverna Lika

Unutar administrativnih granica Općine, ali izvan obuhvata Programa nalaze se Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS): HR2000782 Rečice – na udaljenosti 8 km , HR2001436 Sojkina jama – na udaljenosti 6,3 km, HR200759 Vela špilja u Krugu – na udaljenosti 8,8 km i HR2001437 Špilja kraj potoka Zala 2 – na udaljenosti 4,2 km.

Prostorni odnos obuhvata Programa u odnosu na područja ekološke mreže prikazan je donjoj slici:

U tablici u nastavku dane su ciljne vrste Područja očuvanja značajnog za ptice na predmetnom području (POP):

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica)		
HR1000019	Gorski kotar i sjeverna Lika	2	Actitis hypoleucos	mala prutka	G		
		1	Aegolius funereus	planinski čuk	G		
		1	Alcedo atthis	vodomar	G		
		1	Alectoris graeca	jarebica kamenjarka	G		
		1	Anthus campestris	primorska trepteljka	G		
		1	Aquila chrysaetos	suri orao	G		
		1	Asio flammeus	sova močvarica	G		
		1	Bonasa bonasia	lještarka	G		
		1	Bubo bubo	ušara	G		
		1	Caprimulgus europaeus	leganj	G		
		1	Ciconia nigra	crna roda	G		
		1	Circaetus gallicus	zmijar	G		
		1	Circus cyaneus	eja strnjarica			Z
		1	Crex crex	kosac	G		
		1	Dendrocopos leucotos	planinski djetlić	G		
		1	Dendrocopos medius	crvenoglavi djetlić	G		
		1	Dryocopus martius	crna žuna	G		
		1	Emberiza hortulana	vrtna strnadica	G		
		1	Falco peregrinus	sivi sokol	G		
		1	Ficedula albicollis	bjelovrata muharica	G		
		1	Ficedula parva	mala muharica	G		
		1	Glaucidium passerinum	mali čuk	G		
		1	Gyps fulvus	bjeloglavi sup	G****		
		1	Lanius collurio	rusi svračak	G		
		1	Lanius minor	sivi svračak	G		
		1	Lullula arborea	ševa krunica	G		
		1	Pernis apivorus	škanjac osaš	G		
		1	Picoides tridactylus	troprsti djetlić	G		
		1	Picus canus	siva žuna	G		
		1	Strix uralensis	jastrebača	G		
		1	Sylvia nisoria	pjegava grmuša	G		
		1	Tetrao urogallus	tetrijeb gluhan	G		
G**** - tijekom sezone gniježđenja na području se redovito hrane ptice koje gnijezde na Kvarnerskim otocima							

Kategorija za ciljnu vrstu:

1=međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ; 2=redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

U tablici u nastavku dane su ciljne vrste i staništa Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) na predmetnom području:

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/ stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/ Šifra stanišnog tipa
HR2000643	Obruč	1	veliki vođenjak	<i>Triturus carnifex</i>
		1	nerazgranjena pilica	<i>Serratula lycopifolia</i> *
		1	kitaibelov pakujac	<i>Aquilegia kitaibelii</i>
		1	Istočno submediteranski suhi travnjaci (Scorzoneretalia villosae)	62A0
		1	Planinske i borealne vrištine	4060
		1	Klekovina bora krivulja (Pinus mugo) s dlakavim pjenišnikom (Rhododendron hirsutum)	4070*
		1	Suhi kontinentalni travnjaci (Festuco-Brometalia) (*važni lokaliteti za kaćune)	6210*
		1	Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210
		1	Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci	6170
HR2000658	Rječina	1	bjelonogi rak	<i>Austropotamobius pallipes</i>
		1	Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom	8210
HR5000019	Gorski kotar i sjeverna Lika	1	širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	vuk	<i>Canis lupus</i> *
		1	medvjed	<i>Ursus arctos</i> *
		1	ris	<i>Lynx lynx</i>
		1	mirisava žlijezdača	<i>Adenophora lilifolia</i>
		1	cjelolatična žutilovka	<i>Genista holopetala</i>
		1	istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>
		1	gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>
		1	velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>
		1	potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium</i> *
		1	(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*
HR2000759	Vela špilja u Krugu	1	tankovratni podzemljak	<i>Leptodirus hochenwartii</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2000782	Rečice	1	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)	3140
		1	Bazofilni cretovi	7230
		1	Suhi kontinentalni travnjaci (Festuco-Brometalia) (*važni lokaliteti za kaćune)	6210*
		1	Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (Convolvulion sepil, Filipendulion, Senecion fluvialis)	6430
HR2001436	Sojkina jama	1	tankovratni podzemljak	<i>Leptodirus hochenwartii</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310
HR2001437	Špilja kraj potoka Zala 2	1	tankovratni podzemljak	<i>Leptodirus hochenwartii</i>
		1	Špilje i jame zatvorene za javnost	8310

Utjecaj zahvata i aktivnosti na područja ekološke mreže

Obuhvat Programa odnosi se na površine na kojima se ne ustanovljuje lovište sukladno Zakonu o lovstvu, odnosno na površine koje se prema namjeni koriste ili su predviđene za gradnju objekata (izgrađene i neizgrađene građevinske površine), infrastrukturne objekte, zaštićene objekte i sl., a sukladno prostornom planu Grada.

Životinjske vrste koje se nalaze na popisu divljači, a ujedno su i ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže su: jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*) kao ciljna vrsta područja ekološke mreže HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika i smeđi medvjed (*Ursus arctos*) kao ciljna vrsta područja ekološke mreže HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika.

Ni jarebicom kamenjarkom ni smeđim medvjedom neće se gospodariti ovim Programom, već će se samo u slučaju njihove pojavnosti na području obuhvata Programa evidentirati njihova prisutnost i brojnost. Smeđi medvjed je Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13, 73/16) proglašen strogo zaštićenom vrstom, ali je ostao na popisu divljači te se njime gospodari temeljem Plana gospodarenja smeđim medvjedom u RH, odnosno akcijskim planom za svaku pojedinu godinu. S obzirom da ovim jarebice kamenjarke i smeđeg medvjeda nego samo evidentiranje brojnog stanja, može se zaključiti da neće biti značajnog negativnog utjecaja na jarebicu kamenjarku i smeđeg medvjeda kao ciljnih vrsta područja ekološke mreže.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste gore navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači i ovim Programom (propisanim zahvatima i aktivnostima) se neće negativno utjecati na njih. Dapače, praćenje brojnog, ali i zdravstvenog stanja svih ostalih životinjskih vrsta (pa tako i ciljnih vrsta područja ekološke mreže) ima pozitivan utjecaj (naročito u slučaju pojave bolesti, ranjavanja, smrtnosti i sl.).

Podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom i njihova edukacija o pravilnoj primjeni navedenih sredstava nema negativan već pozitivan utjecaj na sve životinjske vrste pa tako i ciljne vrste područja ekološke mreže.

Nadalje, u slučaju potrebe eventualnog obavljanja lova i/ili rastjerivanja divljači na područjima gdje ista čini gospodarski nedopustivu štetu i/ili direktno ugrožava živote ljudi i njihovu imovinu, isto će se obavljati na udaljenosti većoj od 100 metara od aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica i ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže te u vrijeme kada neće biti vrijeme njihovog razmnožavanja.

Program ne propisuje izgradnju lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata, nema osnivanja remiza, odnosno prihrane i prehrane tako da nema ni nikakvog negativnog utjecaja na vrste koje bi mogle u navedenim objektima naći svoja staništa (šišmiši) kao ni na ciljna staništa područja ekološke mreže.

S obzirom da se ovaj Program donosi za građevinska područja i javne površine gdje se uglavnom ni ne nalaze ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže (ili se ne bi trebale nalaziti jer uglavnom ni nemaju staništa), da se ciljnim vrstama područja ekološke mreže neće gospodariti (loviti) u smislu posebnog propisa iz područja lovstva već će se samo bilježiti njihova brojna stanja, da se neće uznemiravati ciljne vrste ukoliko budu primijećene, može se zaključiti da zahvati i aktivnosti propisani ovim Programom neće imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže.

4.2. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Unutar obuhvata Programa nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode, a granično s administrativnim granicama Općine nalazi se nacionalni park „Risnjak“.

4.3. UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI I STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI

Prirodno stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica kopnenog ili vodenog ekosustava, određena geografskim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, neovisno o tome je li potpuno prirodno ili doprirodno. Sva istovrsna staništa čine jedan stanišni tip.

Stanište divlje vrste je okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima, u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa.

Temeljem članka 52. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode stanišni tip je u povoljnom stanju ako: je njegovo prirodno područje rasprostranjenosti i površina koju pokriva stalna ili se povećava; postoji, i u doglednoj budućnosti će se vjerojatno održati, specifična struktura i funkcije nužne za njegov dugoročni opstanak; su njegove značajne vrste u povoljnom staništu. Temeljem stavka 3. istog članka očuvanje ekosustava osigurava se očuvanjem stanišnih tipova u povoljnom stanju, odnosno obnavljanjem stanišnih tipova kojima je narušeno povoljno stanje.

Ugrožena i rijetka staništa – Prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa i EU Direktivi o staništima na području obuhvata Programa prisutna su neka ugrožena i rijetka staništa.

Ugroženi i rijetki stanišni tipovi prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj: 27/21) na području obuhvata Programa navedeni su u tablici:

*NKS kod	Naziv
C.2.3.2.	Mezofilne livade košalice Srednje Europe (Sveza <i>Arrhenatherion elatioris</i> Br.-Bl. 1926, syn. * <i>Arrhenatherion elatioris</i> Luquet 1926)
C.2.3.2.1.	Srednjoeuropske livade rane pahovke (As. <i>Arrhenatheretum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925)
C.3.3.1.	Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi (Sveza <i>Bromion erecti</i> Koch 1926)
C.3.5.2.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone (Sveza <i>Saturejion subspicatae</i> Horvatić 1975)
C.3.5.3.	Travnjaci vlasastog zmijka (Sveza <i>Scorzonerion villosae</i> Horvatić 1949)
E.3.5.	Primorske, termofilne šume i šikare medunca (Sveza <i>Ostryo-Carpinion orientalis</i> Horvat (1954) 1959)
E.4.6.	Jugoistočnoalpsko-ilirske, termofilne bukove šume (Podsveza <i>Ostryo-Fagenion</i> Borhidi 1963)
E.5.2.	Dinarske bukovo-jelove šume (Podsveza <i>Lamio orvalae-Fagenion</i> (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993)

*NKS – Nacionalna klasifikacija staništa

STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno članku 151. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti će se Zavod za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca na internetskoj stranici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>, nadležna inspekcija zaštite prirode i nadležna JU za upravljanje zaštićenim područjem.

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija flore i faune ovoga područja, prema dostupnim podacima iz *Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske* te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području obuhvata ovog Programa stalno ili povremeno živi niz strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta. Izdvajaju se sisavci i ptice kao skupine od posebnog interesa za lovstvo, a među njima vrste na koje je na području obuhvata Programa potrebno obratiti posebnu pozornost u smislu osiguravanja mira ili prikupljanja podataka važnih za monitoring.

Temeljem članka 153. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode: „Zabranjuju se sljedeće radnje sa strogo zaštićenim životinjama iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti: svi oblici namjernog hvatanja ili ubijanja; namjerno uznemiravanje, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije; namjerno uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna; namjerno uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla; oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanja ili odmaranja“. Stavak 3. istoga članka propisuje: „Zabranjeno je držanje, prijevoz, prodaja, razmjena te nuđenje na prodaju ili razmjenu živih ili mrtvih jedinki iz prirode strogo zaštićenih vrsta iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a kad se radi o pticama, navedene zabrane odnose se i na bilo koji njihov lako prepoznatljiv dio ili derivat“.

Sisavci – Prema *Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske*, lovište je područje rasprostranjenosti više ugroženih vrsta sisavaca, od kojih se ističu šišmiši koji su svi strogo zaštićeni temeljem Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama. Šišmiši su ugroženi uslijed uznemiravanja kolonija, gubitka skloništa (prekomjerna sječa starih stabala, obnova objekata), zatvaranja ulaza u špilje (postavljanjem rešetaka i slično), prekomjerne upotrebe pesticida, insekticida, ali i upotrebe otrovnih sredstava za impregnaciju drvene građe. Od ugroženih vrsta sisavaca posebno se ističu vrste koje se nalaze na Dodatku II (vrste za koje je potrebno odrediti tzv. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation)) Direktive o staništima.

Ptice – S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, ovo je područje rasprostranjenosti za više ugroženih i strogo zaštićenih vrsta ptica navedenih u *Crvenoj knjizi ugroženih ptica Hrvatske*, te vrsta za koje je potrebno osigurati mjere zaštite staništa odnosno vrsta koje je nalaze na Dodatku I. EU Direktive o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija). Navedene zabrane (članak 153. stavak 2. i 3.) odnose se na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju na teritoriju Republike Hrvatske. Temeljem članka 155. stavak 4. Zakona o zaštiti prirode iznimno od odredbi članka 153. Zakona o zaštiti prirode zabrane se ne odnose na ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, a na koje se primjenjuje odredbe članka 62. i 63. Zakona o zaštiti prirode. Temeljem članka 155. stavak 1. Zakon o zaštiti prirode pod posebnim uvjetom da se postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi članka 153. Zakon o zaštiti prirode: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u

interesu javnog zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš; kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranom uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje i zadržavanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju. Stavak 3. istoga članka propisuje da za divlje vrste ptica odstupanje iz stavka 1. članka 155. Zakona o zaštiti prirode ne može se odobriti u interesu očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja štete na ostalim oblicima imovine, kao ni radi sigurnosti imovine ili ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš, ali se dodatno može odobriti u interesu sigurnosti zračnog prometa.

Strogo zaštićene vrste prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj: 144/13 i 73/16) koje se nalaze ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa navedeni su u tablici:

VRSTA - znanstveni naziv	VRSTA - hrvatski naziv	Napomena
MAMMALIA-SISAVCI		
<i>Canis lupus</i> Linnaeus, 1758	vuk	
<i>Felis silvestris</i> Schreber, 1777	divlja mačka	L
<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758)	ris	
<i>Miniopterus schreibersii</i> (Kuhl, 1817)	dugokrili pršnjak	
<i>Muscardinus avellanarius</i> (Linnaeus, 1758)	puh orašar	
<i>Myotis bechsteinii</i> (Kuhl, 1817)	velikouhi šišmiš	
<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797)	veliki šišmiš	
<i>Plecotus macrotus</i> Kuznetsov, 1965	gorski dugoušan	
<i>Rhinolophus euryale</i> Blasius, 1853	južni potkovnjak	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Schreber, 1774)	veliki potkovnjak	
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (Bechstein, 1800)	mali potkovnjak	
<i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758	smeđi medvjed	L
AVES - PTICE		
<i>Aquila chrysaetos</i> (Linnaeus, 1758)	suri orao	
<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	sivi sokol	
<i>Glaucidium passerinum</i> (Linnaeus, 1758)	mali čuk	
<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	škanjac osaš	

Opis kratica:

Simbol »L« u napomenama označava da se vrsta nalazi i na popisu divljači Zakona o lovstvu te se gospodarenje odobrava sukladno članku 155. Zakona o zaštiti prirode, a provodi sukladno odredbama Zakona o lovstvu temeljem planova gospodarenja.

Osim navedenih strogo zaštićenih vrsta mogu se pojaviti i ostale životinjske vrste:

Sisavci

- jež obični (*Erinaceus europaeus*)
- poljska rovka (*Crocidura suaveolens*)
- vjeverica (*Sciurus vulgaris*)
- šumski miš (*Apodemus sylvaticus*)
- kućni štakor (*Rattus rattus*)
- kućni miš (*Mus domesticus*) i dr.

Ptice

- čvorak (*Sturnus vulgaris*)
- vrabac (*Passer domesticus*)
- kos (*Turdus merula*) i dr.

Gmazovi i vodozemci

- sljepić (*Anguilla anguilla*)
- smeđa krastača (*Bufo bufo*)
- obična bjelouška (*Natrix natrix*) i dr.

Mekušci

- gujovice (*Lumbricidae* sp.)
- veliki vinogradnjak (*Helix pomatia* L.) i dr.

Kukci

- livadni bumbar (*Bombus pratorum*)
- osa (*Vespa media*)
- ljuti stršljen (*Vespa Crabro*)
- mravi (*Myrmica* sp; *Camponotus* sp; *Formica* sp; *Lasius* sp.)
- obični komarac (*Culex pipens*)
- obični krpelj (*Ixodes ricinus*) i dr.

Opis (biologija i morfologija) strogo zaštićenih vrsta koje mogu imati utjecaj na lovno gospodarenje ili na koje lovno gospodarenje može imati utjecaj, a prisutne su ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa:

Vuk – (*Canis lupus*)

Vuk se u Hrvatskoj još održava na velikom dijelu zemlje iako je u Europi uvelike nestao. Procjenjuje se da u Hrvatskoj živi oko dvjesto vukova. Ono što mu najviše treba – hranu i miran zaklon – nalazi u planinskom i krškom području gotovo cijele Hrvatske južno od Karlovca izuzev uskog pojasa obale, Istre i otoka. To su uglavnom rijetko naseljena područja Gorskoga kotara, Velebita i Like te Dalmacije. Vuk nije izbirljiv u odabiru staništa, a najviše voli guste šume, gustiše s livadama te ogoljeli krš. Vuk je predač pasa, ali je za razliku od mnogih pasmina našeg najboljeg prijatelja zadržao prirodan izgled. Najčešće je sive boje, dugačak od njuške do vrha repa 170 cm, a teži u prosjeku 31 kg. Vukovima je potreban velik životni prostor jer plijen je u

takvu staništu relativno rijedak i raštrkan. To su društvene životinje i žive u čoporu kojeg vodi reproduktivni par. Ostatak odraslih vukova njihovo je potomstvo. Čopor u Hrvatskoj u prosjeku ima 5 – 7 životinja među kojima je dobro uspostavljena struktura uzajamnih odnosa koji omogućuju da on djeluje kao cjelina. Cijeli čopor osim najmlađih sudjeluje u lovu. U Hrvatskoj su im najčešće na meti jelen, srna i divlja svinja te neznatno i manji sisavci poput zeca. U krajevima u kojima nema divljeg plijena stoka ima znatan udio u prehrani vuka. Vukovi obilaze teritorij dok ne otkriju plijen, uglavnom mirisom. Potom ga slijede i pronalaze. Katkad veliki plijen ne bježi već je u obrambenom položaju, pa ga pokušavaju natjerati u bijeg; u suprotnom oklijevaju. Ako plijen odmah počinje bježati, vukovi počinju potjeru koja iscrpljuje žrtvu. Odustaju ako potjera traje predugo. Veliki plijen ne napadaju frontalno nego ga grizu svojim snažnim čeljustima s kratkim, ali ostrim i čvrstim zubima sa stražnje strane, stvarajući rane od kojih životinja krvari. Manji plijen vuk hvata za vrat kidajući živce i arteriju te životinja vrlo brzo ugiba.

Vukovi mogu za jednog hranjenja pojesti i do petine svoje težine. Dakako, vukovi traže slabije, starije i bolesne jedinke koje mogu lakše uhvatiti nego brze i zdrave životinje. Time održavaju "zdravlje" populacije plijena i općenito cijelog ekosustava. Često zalaze i u blizinu naselja i hrane se stokom ako nije dobro čuvana, posebice u Dalmaciji. Tada znaju napraviti velike štete. Vukovi mogu u danu proći 25 km. Ipak, u Dalmaciji u prosjeku prolaze 2 km, u Gorskom kotaru

4 km, a na Velebitu oko 8 km. Kretanje, odnosno veličina teritorija, ovisi o kvaliteti tog prostora, odnosno gustoći plijena. Tako je u Dalmaciji prosječna veličina teritorija vukova od 150 do 200 km², u Gorskom kotaru 350 km², a na Velebitu – na kojem vladaju ekstremniji uvjeti – čak i 760 km². Taj teritorij brane od drugih vukova, često i po cijenu smrti. Svoj “posjed” označavaju urinom, izmetom, grebanjem tla i zavijanjem. Zavijanje služi i za komunikaciju članova čopora, baš kao i rezanje, lavež, mirisi, tragovi, govor tijela i očiju. Zavijanje je češće ljeti kad mladi intenzivno uče ponašanje odraslih. Parenje počinje još zimi, od siječnja do travnja, ovisno o klimi određenog područja. Ženka nakon dva mjeseca skotnosti donosi u skrivenom brlogu 4 – 7 vučića. Svi su oni potomci samo roditeljskog para čija je veza najčešće doživotna. Mladunci tijekom proljeća i ljeta odrastaju na okupljalištu čopora. To se mjesto prepoznaje po ostacima kostiju, izmeta, dlake i ostalih tragova vukova

Divlja mačka (*Felis silvestris*)

Najviše se zadržava u šumskim kompleksima s razvijenim slojem grmlja i u šikarama. Divlja mačka je noćno aktivna. U lov kreće u sumrak, a okončava ga pred zoru. Njena su osnovna hrana sitni glodavci miševi, voluharice i poljski štakori, premda lovi i sve druge životinje koje može savladati, zeca, poljske i šumske koke, te poneko lane, i zato spada u grabežljivce u rangu s lisicom i kunom. Živi asocijalno, samački, sve do vremena parenja. Pari se jedanput godišnje od veljače do ožujka, ali ima i odstupanja. Ženka nosi 63 dana i u travnju i svibnju omaci 4-5 mačića. Treba napomenuti da se divlja mačka križa s domaćom mačkom tako da u većini naših staništa ima križanaca. Zbog tog što ulazi u lisičje jame obolijeva od silvatične bjesnoće.

Mačka divlja naizgled je vrlo slična običnoj domaćoj mački i građom tijela i obojenošću dlačnog pokrivača. No divlja je mačka krupnija i snažnije građe od domaće. Krzno joj je neujednačene tamnosive boje prošarano tamnom linijom uzduž hrpta te poprečnim prugama po leđima i trbuhu. Na podbratku pa i vratu dlaka je svjetlija, odnosno žućkastoblijeda, dok je na trbuhu zagasito sivo – žut. Mladi primjerci imaju na čelu bijelu mrlju, koja se kasnijim linjanjem izgubi. Tijelo joj je zbijenije i dugačko 80 – 90 cm, i visoko 35 – 45 cm. Teži do 10 kg, a iznimno i više. Ima veću i zaobljeniju glavu sa snažnim vratom te jake noge. Stražnje su noge jače od prednjih pa omogućuju dugačak skok. Na šapama ima pet prstiju s oštirim pandžama, koje pri hodu uvlači među jastučiće na prstima. Rep je kitnjast, dugačak 40, pa i nešto više centimetara. Jednakomjerno je obrastao dlakom cijelom svojom duljinom, a na kraju završava tupo. Uzduž repa je 6 do 8 tamnih kolutova, koji su tamniji što su bliži vrhu repa, a on je sam crn. Mužjak je veći od ženke.

Divlja mačka je strogo zaštićena Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama, ali je ujedno ostala na popisu divljači i njome će se gospodariti sukladno Akcijskom planu gospodarenja divljom mačkom u RH.

Ris – (*Lynx lynx*)

U Europi je ris nestao u mnogim zemljama zbog lova te nestanka i degradacije staništa. Ceste presijecaju njegov životni prostor, a vozila ga usmrćuju. Autohtoni dinarski ris istrijebljen je iz Hrvatske, Slovenije te BiH na početku 20. stoljeća. Tek su 1973. godine na području Slovenije reintroducirana tri para iz Slovačke, potom su se namnožili i proširili i na Hrvatsku. Žive u gustim planinskim šumama u kojima ima dovoljno plijena i mira, ponajviše u Gorskom kotaru, na Velebitu i u Lici.

Ris je vrlo velika mačka teška dvadesetak kilograma, dugačka od 80 do 130 cm, a u ramenima visoka 60 cm. Osim po veličini, najbolje se prepoznaje po čuperku crnih dlaka na ušima, dugačkim i 4 cm. Crvenkastosive je boje s tamnim pjegama. Glava mu izgleda veća zbog zalistaka, a rep mu je relativno kratak. Radi lakšeg kretanja u snijegu, šape su mu velike, a noge dugačke. Ris najviše lovi srnu, a katkad i mlado jelena, potom muflona i divokozu, često i višestruko veće životinje. Majstor je u prikradanju i bacanju na plijen, ali zna čekati i u zasjedi. Hvata i manje životinje poput zeca, što osobito čine mladi risovi, a i puhovi su mu vrlo česti na jelovniku. Žrtvu grabi pandžama i zubima hvata za grkljan te ju guši. Ne može odmah pojesti veći plijen, pa se lovini vraća nekoliko dana. Risovi love ujutro i navečer dok se danju i noću odmaraju. Kao i većina mačaka, risovi su samotnjaci. Svaka životinja održava teritorij u odnosu prema životinji istog spola, a veličina ovisi o brojnosti plijena, od desetak km² do nekoliko stotina km². Teritoriji mužjaka i ženki mogu se preklapati, a muški obuhvaćaju teritorije do tri ženke. Risovi označavaju teritorije tako što uriniraju na drveće, kamenje i ostale istaknute objekte u krajoliku.

Smeđi medvjed – (*Ursus arctos*) je zaštićena vrsta, odnosno lovna divljač kojom se gospodari temeljem "Plana gospodarenja smeđim medvjedom u Hrvatskoj. Opis: najveća kopnena zvijer, zdepastog i krupnog tijela, velika glava s malenim zaobljenim ušima, prekrivenog dugom tamnom dlakom (tamnosmeđa, čokoladna, sivkasta) koja je na izraženom hrptu svijetlija, nešto viši u kukovima nego u ramenima, pri hodu dodiruje tlo punim stopalom, na prstima ima duge pandže koje se ne daju uvući u mekuši, ima karakterističan trag (otisak stražnje noge vrlo slična čovjekovoj bosoj nogi), iako djeluje nezgrapno vrlo je dobro prilagođen svom staništu, može brzo trčati i dobar je plivač, dobro razvijen njuh i sluh, nešto slabije vidi, vrlo snažne životinje. Veličina: dužina tijela 160 do 250 cm u mužjaka, 120 do 200 cm u ženke, visina 100 do 120 cm. Težina: ženka prosječno oko 100 – 150 kg, mužjak 150 do 300 kg. Životni vijek: 10 do 20 godina. Rasprostranjenost: nekada rasprostranjen širom Europe, danas istrijebljen u zapadnoj Europi, a slobodnoživuće populacije obitavaju na Apeninima, u Skandinaviji, na Karpatima i Dinaridima; u Hrvatskoj rasprostranjen u Gorskom kotaru i Lici, povremeno ga se nalazi na Čičariji i Žumberku, prirodnim koridorima povezan s populacijama Slovenije i Bosne i Hercegovine. Stanište: brdske i planinske miješane i bjelogorične šume, livade – mora pružati dovoljno prostora, hrane i zaklona. Prehrana: iako spada u mesoždere zapravo je svejed, većinom se hrani biljnom hranom, jede zeljaste biljke i trave, plodovi, bobice, ličinke, beskralježnjake, strvine – rijetko kad lovi (moguće da će uhvatiti tele ili lane), vrlo prilagodljiv. Ponašanje: samotna vrsta, obično aktivni tijekom cijelog dana (ovisno o uznemiravanju), relativno vjerni staništu (mužjaci imaju veće teritorije od ženki), u ljeto i jesen nakuplja masne naslage kako bi preživio zimu, zimu provode u brlogu (stijene, pećine, podnožje velikog stabla) gdje si rade ugodan ležaj od lišća i trave, nisu pravi hibernatori (kao npr. puh) ali većinu zime prespavaju, iz brloga izlaze u ožujku/travnju, ako je zima blaga moguće da će medvjedi biti aktivni cijele godine, znatizeljne životinje

Puh orašar (*Muscardinus avellanarius*) je vrsta glodavca iz porodice Gliridae. Velik je kao kućni miš, zdepast, a rep mu je dug kao tijelo. Obrastao je gustom dlakom. Leđa i rep su mu crvenkaste do žučkastosmeđe boje. Grlo i prsa su mu bijeli. Kod ove vrste spolni dimorfizam nije izražen, te je vrlo teško razlikovati mužjaka od ženke. U nekim dijelovima je populacija u opadanju, a u drugim dijelovima se smatra stabilnom. Na povoljnim staništima populacija može biti do 10 jedinki/ha, ali je gustoća znatno manja na manje povoljnim staništima. U sjevernim dijelovima staništa područja rasprostranjenosti su im rascjepkana zbog uništavanja staništa i nepovoljnog djelovanja pesticida na njegovu populaciju. Nekada je bio popularan kućni ljubimac u mnogim zemljama, ali danas zbog njegove ugroženosti je protuzakonito.

Živi u bjelogoričnoj i miješanoj šumi s grmljem i šibljem i u divljim živicama. Hrani se lješnjacima, sjemenjem graba, pupovima, bobicama trnine, i ponekad kukcima. Nastanjuje Europu i sjeverni dio Male Azije. Raširen je u kontinentalnom djelu Europe iako ne nastanjuje Liberiju i jugozapadni dio Francuske. U Alpama se javlja do 1920 metara nadmorske visine.

Aktivan je u sumrak i noću; spretno se penje i po najtanjim grančicama.

Gradi okruglo gnijezdo veličine šake od trave i lišća u gustom grmlju i dupljama. Ima jedno do dva legla godišnje, od troje do petoro mladih.

Suri orao – (*Aquila chrysaetos*) je vrsta orla koji je velik 1 m s rasponom krila preko 2 m i težak 2,5 do 7 kg. Pripada orlovima u porodici sokolovki. Ta vrsta orla živi u Sjevernoj Americi, Europi. Odrasli suri orao ima tijelo pokriveno tamnosmeđim perjem. Ima velika i snažna krila te može letjeti vrlo visoko, glavu s oštrim i snažnim kljunom kojim žrtvu raskida na komadiće i velikim očima s kojima odlično vidi. Ima duge noge s kandžama koje mogu biti velike nekoliko centimetara i njima raskida meso žrtve. Ima dugi rep koji je dug otprilike 10 cm. Najčešće se hrani zečevima i miševima, a ponekad i lisicom, lešinom, pticama, lanetom, teletom, stokom, domaćom ovcom.

Sokolovi (por. Fakonidae) su skupina malih do srednje velikih grabljivica zašiljenih krila. Nasuprot ostalim grabljivicama, ne grade gnijezda (jaja polažu u gnijezda drugih ptica ili голу stijenu), a plijen ubijaju kljunom (sve ostale grabljivice kandžama). Svi su zaštićeni zakonom i nisu divljač.

Od tri velika sokola u nas je najpoznatiji **sivi sokol (*Falco peregrinus*)**. Letni mu je obris osobit: zašiljena krila široka pri bazi i srednje dug rep sužen pri vrhu. Odozgo je siv, odozdo sivo ispjegan i isprugan, glava je crno-bijela s izraženim crnim brkom, mladi su smeđi, odozdo ispjegani. Let je aktivan, snažan s brzim zamasima krila, isprekidan kratkim kliznim dionicama, ijede jedri. Hrani se najviše pticama, od najmanjih do onih veličine čaplje, najčešće ipak srednjim od veličine čvoraka i drozdova do čavki i golubova. Lovi najviše u letu, taktiku prilagođava plijenu i prilikama, najčešće ipak plijen traži leteći iznad otvorenog područja, na uočeni se plijen obrušava nevjerojatnom brzinom (čak do 400 km na sat) i ubija ga izravnim udarcem u punoj brzini.

U Hrvatskoj je ugrožena gnjezdarica priobalja, dok je u kopnenom dijelu kritično ugrožen i na granici izumiranja.

Škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Dugovratiji je od ostalih škanjaca, glava mu je manja i "golubolika", no najlakše se razlikuje po tri tamne pruge na repu: jedna je šira na vrhu repa i dvije užje pri bazi repa. Hrani se pretežito saćima i ličinkama osa i bumbara koje iskopava iz zemlje, ali i ostalim kukcima, paucima, sitnim sisavcima, reptilima, vodozemcima, katkad čak i plodovima, što je jedinstveno među našim grabljivicama. Od uboda osa i bumbara zaštićen je debelim ljuskama na nogama, čvrstim i gusto ljuskasto složenim perjem na glavi te uskim nosnim otvorima koji onemogućuju ulazak kukaca. Malobrojna je gnjezdarica šumovitih predjela nizinske i gorske Hrvatske, dok je u priobalju češći za selidbe. Najčešće se seli u jatima, zimuje u ekvatorijalnoj Africi. Kategorija ugroženosti: VU - rizična gnijezdeća populacija. Ekologija: Šume bogate proplancima, čistinama, prosjekama, sječevinama. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku gdje su šume izmiješane s livadama, živicama, malim močvarama i sl. Razlozi ugroženosti: uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

5. Mjere zaštite divljači

Mjere zaštite divljači obuhvaćaju (članak 59. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači):

- zabranu lova divljači osim izuzetaka propisanih Zakonom o lovstvu i Pravilnikom o sadržaju, načinu izrade.....provedbu preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko - zdravstvenih mjera radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke;
- spašavanje od elementarnih nepogoda;
- poduzimanje preventivnih mjera (istjerivanje divljači) prilikom poljoprivrednih i drugih radova ;
- pravilan izbor i primjena zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj i šumarskoj proizvodnji;
- suzbijanje nezakonitog lova.

Na površinama izvan lovišta divljač je dopušteno loviti (članak 61. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači):

- ranjenu ili bolesni tijekom cijele godine, uz obavezu prijave nadležnom uredu i prednošenje uvjerenja nadležne veterinarske službe da je odstrjeljena divljač bila ranjena ili bolesna;
- u slučaju proglašenja zarazne bolesti ili ako postoji mogućnost njene pojave u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti životinja;
- za potrebe znanstveno-istraživačkih i znanstveno-nastavnih ustanova u skladu s odgovarajućim programom;
- u slučajevima potrebe smanjivanja broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

U slučaju da se pronađe bilo koja uginula jedinka potrebno je načiniti *Zapisnik o šteti na divljači*, koji je propisan spomenutim Pravilnikom.

Lov divljači iz članka 61. *Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači* obavlja se u skladu s odredbama *Zakona o lovstvu*. Obavljeni lov ili pronađena uginula divljač evidentira se po lovnim godinama i unosi u propisani obrazac PZD-4.

Ukoliko se utvrdi da je jedinka stradala od nezakonitog lova tada se kod nadležne policijske postaje podnosi prijava protiv nepoznatog počinitelja, a ako se sumnja na neku bolest tad je veterinarska služba dužna propisati preventivne, dijagnostičke, kurativne i higijensko-zdravstvene mjere radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke.

6. Mjere za sprječavanje šteta od divljači

Članak 60. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači predviđa slijedeće mjere za sprječavanje štete od divljači:

1. edukaciju i suradnju s vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta;
2. nabavljanje kemijskih, bioloških i biotehničkih zaštitnih sredstava te njihovu besplatnu raspodjelu vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta na njihov zahtjev;
3. zaštitu usjeva i nasada izgonom divljači te uporabom zaštitnih sredstava i plašila, koju su dužni provoditi vlasnici i korisnici površina izvan lovišta o vlastitom trošku;
4. uklanjanje poljoprivrednih usjeva do agrotehničkog roka;
5. smanjivanje broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

U cilju uspješnijeg gospodarenja ovim površinama bitna je **suradnja između stručne osobe za provedbu programa zaštite divljači sa komunalnom i cestarskom službom**, koje u najvećem broju slučajeva prve i primijete pojavljivanje divljači na površinama izvan lovišta.

Saniranjem, redovnim čišćenjem i što češćim odvozom smeća sa gradskih i prigradskih površina, smanjiti će se ulazak divljači, ali i ostalih životinjskih vrsta ta područja u potrazi za hranom.

Osim navedenog, moguće je provoditi sljedeće radnje koje su u vrijeme donošenja Programa zaštite divljači dopuštena važećim zakonskim propisima:

- upotreba selektivnih živolovki
- uklanjanje gnijezda pernate divljači različitim alatima te orezivanje grana
- sokolarenje
- upotreba zvučnih plašila poštujući ostale zakonske propise
- u cilju sprječavanja šteta koje nastaju od divljači njihovim prelaskom preko prometnica – postavljanje zrcalnih ogledalaca ili drugih odgovarajućih naprava.
- upotreba kemijskih repelenata
- izgon divljači
- obavljanje odstrjela u koordinaciji s nadležnom policijskom postajom u slučaju prekobrojnog stanja pojedine vrste divljači

Prilikom provedbe PZD-a potrebno je poduzeti sve odgovarajuće mjere u vidu istjerivanja, barijera i ostalog.

Smanjivanje brojnog stanja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta ili zbog prekobrojnosti okvirnog kapaciteta za svaku pojedinu vrstu dolazi do mogućnosti stradavanja ljudi i imovine obavlja se **hvatanjem, redukcijskim odstrjelom, a u slučaju bolesti i sanitarnim odstrjelom divljači**. Hvatanje, redukcijsko i sanitarno izlučivanje na površinama izvan lovišta obavlja pravna ili fizička osoba koja provodi program zaštite divljači, a u koliko nije registrirana za obavljanje lova, isti će povjeriti registriranoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Redukcija divljači (hvatanje/odstrjel) vršiti će se u skladu sa Protokolom za postupanje, koji će se donijeti u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova, uz moguću stručnu pomoć ministarstva

nadležnog za poslove lovstva. Protokol treba donijeti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana odobrenja ovog Programa zaštite divljači.

Površine ovog PZD-a mogu predstavljati relativno povoljna staništa za neke vrste divljači, ali u pojedinim slučajevima iste vrste mogu predstavljati izravnu ugrozu prema stanovništvu (npr. lisice, čagalj, kune, vrane). Zbog toga se preporučuje poštivati načela socijalnog kapaciteta. Sukladno navedenom preporučuju se slijedeći kapaciteti:

- jelen obični	0 grla
- srna obična	0 grla
- svinja divlja	0 grla
- medvjed	0 grla
- jazavac	0 grla
- mačka divlja	0 grla
- kuna bjelica	0 grla
- kuna zlatica	0 grla
- zec	10 grla
- lisica	0 grla
- čagalj	0 grla
- fazan	10 kljunova
- golub pećinar	20 kljunova
- vrana siva	10 kljunova
- vrana gaćac	10 kljunova
- svraka	10 kljunova
- šojka kreštalica	10 kljunova

Prije izvršavanja bilo kakvoga lova (hvatanje, sanitarni ili redukcijski odstrjel) potrebno je od nadležnoga Ministarstva, a na temelju dokaza (prebrojavanje, potvrda o pojavljivanju bolesti ili proglašenju zaraze, slike ozlijeđene divljači i slično) **zatražiti evidencijske markice za obilježavanje krupnih vrsta divljači.**

- Isto tako prije lova potrebno je od Hrvatskog lovačkog saveza preuzeti blok Dopuštenja za lov divljači, blok Zapisnika o obavljenom lovu i blok Potvrda o porijeklu divljači i njezinih dijelova.
- Svi trofeji koji podliježu vrednovanju (Pravilnik o načinu ocjenjivanja trofeja divljači, obrascu trofejnog lista, vođenju evidencije o trofejima divljači i izvješću o ocijenjenim trofejima) moraju se ocijeniti.

Za odstrjel pojedinih vrsta divljači dopušteno je upotrebljavati samo lovačko oružje i naboje u skladu s odredbama Pravilnika o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Lovačko oružje i naboje nije dopušteno upotrebljavati u vrijeme smanjene vidljivosti uzrokovane klimatskim nepogodama (padaline, magla, vjetar i sl.) te noću.

Kao noćno vrijeme drži se razdoblje od dva sata nakon zalaska sunca do dva sata prije izlaska sunca. Iznimno lovačko oružje i naboje dopušteno je upotrebljavati noću samo za vrijeme mjesečine, koja omogućava prethodno motrenje, pri odstrjelu svinje divlje, smeđeg medvjeda, jazavca, kuna, lisice, čaglja i tvora i kad je dopuštena iznimna upotreba optičkih ciljnika za noćni lov s mogućnošću elektroničkog povećavanja ili umjetnih svjetlećih naprava i naprava za osvjetljavanje cilja.

Kod odstrjela krupne divljači može se upotrebljavati lovačko oružje s užlijebljenim cijevima i naboji uz poštivanje propisanih uvjeta, kako slijedi:

Vrsta divljači	Najmanja dopuštena kinetička energija zrna na 100 m (džula)	Najmanja dopuštena težina zrna (grama)	Najveća dopuštena daljina strijeljanja (metara)
srna obična i mladunčad ostalih vrsta krupne divljači	1.000	3,24	150
jelen obični i svinja divlja	2.500	8,20	200

Pri odstrjelu svinje divlje dopuštena je upotreba kugle iz lovačke puške s glatkim cijevima, a najveća dopuštena daljina strijeljanja je 40 metara.

Kod odstrjela sitne divljači sudionici lova mogu upotrebljavati lovačko oružje s glatkim cijevima i naboje uz poštivanje propisanih uvjeta kako slijedi:

Vrsta divljači	Dopušten promjer sačme (milimetara)	Najveća dopuštena daljina strijeljanja (metara)
lisica, čagalj, jazavac i dabar	3,5 – 4,5	50
guske divlje, mačka divlja, zec obični	3,0 – 4,0	50
kune, lasica mala, tvor, fazani – gnjetlovi, patke divlje, liska crna, vrana siva	2,5 – 3,5	40
jarebice, trčka skvržulja, prepelice, šljuke, golubovi divlji, vrana gačac, svraka, šojka kreštalica, čavka zlogodnjača, kunić divlji, puh veliki	1,7 – 3,5	35

Pri odstrjelu jazavca, mačke divlje, dabra, lisice, čaglja, vrane sive, vrane gačca, čavke zlogodnjače, svrake i šojke kreštalice dopušteno je uporabljivati lovačko oružje s užlijebljenim cijevima najmanjeg kalibra .17 HMR.

Na ranjenu divljač dopušteno je strijeljati i s veće udaljenosti od dopuštene.

Svaki obavljeni lov evidentira stručna osoba za provedbu programa zaštite divljači po lovnim godinama u obrascu PZD – 4.

Uhvaćena, odstrijeljena ili na neki drugi način stečena divljač (uginuća) pripada pravnoj ili fizičkoj osobi koja koristi ili upravlja zemljištem odnosno površinom izvan lovišta.

7. Briga o drugim životinjskim vrstama

Na ovom području obitava, živi i razmnožava se i određen broj životinjskih vrsta koje se moraju štititi kako ne bi došlo do ugrožavanja njihovog opstanka. Također, kod svih radova koji se obavljaju valja voditi računa o utjecaju na život, razmnožavanje te stabilnost životinjskih populacija. Raznovidnost staništa i biljnog svijeta, kao temeljnih okvira života, omogućili su naseljavanje i održavanje raznovrsne srednjoeuropske faune.

Kroz razdoblje važenja ovog Programa, a za površine njegovog obuhvata, utvrđuju se osnovne mjere brige o drugim životinjskim vrstama u cilju očuvanja i poboljšanja prirodnih staništa divljači te održavanje biološko-ekoloških odnosa, uvažavajući mogućnost staništa te biološke zahtjeve divljači i ostalih životinjskih vrsta:

- stalno praćenje obitavanja drugih životinjskih vrsta s ciljem evidentiranja pojave novih vrsta te utvrđivanja vremenskog intervala obitavanja sezonskih, odnosno prolaznih vrsta;
- stalno praćenje gniježđenja i leženja životinjskih vrsta te vođenja mladunčadi u cilju procjene njihova brojnog stanja i ostvarenog prirasta;
- stalno praćenje bioloških zahtjeva životinjskih vrsta u pogledu mjesta hranjenja i utvrđivanja izvora - podrijetla hrane;
- evidentiranje svake jedinke pojedinih vrsta divljači, za koju se okularno po ostacima ili tragovima utvrdi da je usmrćena po drugim životinjskim vrstama, bez obzira je li korištena za hranu ili ne;
- praćenje ponašanja i zdravstvenog stanja životinjskih vrsta i dojava nadležnim ustanovama o pojavi uginuća i nađenim primjercima uginulih životinjskih vrsta, uz evidentiranje uzroka uginuća na dojavu iste ustanove ili prema vlastitoj procjeni;
- sprječavanje uništavanja legla, odnosno gnijezda i jaja životinjskih vrsta te uništavanje mladunčadi ili odraslih primjeraka.

8. Prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite divljači

U desetogodišnjem razdoblju, a u uvjetima gospodarenja staništem i divljači dosta je teško predvidjeti troškove koji bi mogli nastati na navedenom prostoru. Oni bi se mogli sumirati na troškove zaštite divljači, a uglavnom se odnose na nadzor na površini te troškove sprječavanja šteta od divljači.

ULAGANJA	KOLIČINA	KUNA
TROŠKOVI GORIVA ZA MOTORNA VOZILA		
TROŠKOVI ODRŽAVANJA VOZILA		
TROŠKOVI ZNANSTVENO – ISTRAŽIVAČKOG RADA		
LOVAČKO STRELJIVO		
TROŠKOVI VETERINARA		
TROŠKOVI STRUČNE SLUŽBE ZA PROVEDBU PROGRAMA		
NABAVA I POSTAVLJANJE REPELENATA		
OBNAVLJANJE LICENCI ILI DODATNIH ŠKOLOVANJA RADNIKA		
TROŠKOVI IZVRŠAVANJA PROGRAMA		
UKUPNO		

Budući da je moguće koristiti više metoda za suzbijanje šteta od divljači provoditelju Programa je ostavljeno na izbor koju metodu će provoditi i sukladno tome koju opremu će nabavljati.

9. Kronika zaštite divljači

Lovna kronika za lovnu godinu 2021. / 2022.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 28 horizontal black lines spaced evenly across the page, typical of standard notebook paper. The lines are thin and extend from the left edge to the right edge. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for writing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 28 horizontal black lines spaced evenly across the page, typical of standard notebook paper. The lines are thin and extend from the left edge to the right edge. There is no handwriting or other markings on the page.

[illegible]

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Programu zaštite divljači je priloženo:

1. Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;
2. Rješenje o provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti;
3. Suglasnost Ministarstva o odobrenju programa zaštite divljači;
4. Topografska karta površina obuhvata programa;
5. Karta ekološke mreže u odnosu na površine obuhvata programa u odgovarajućem mjerilu.

Z A P I S N I K

sastavljen 25. veljače 2021. godine u Općini Jelenje povodom pregleda usklađenosti elaborata Programa zaštite divljači za površine Općine Jelenje (u daljnjem tekstu: „elaborat“) sa Zakonom o lovstvu („Narodne novine“, broj: 99/18, 32/19 i 32/20) te posebnim propisima i aktima koji se odnose na gospodarenje divljači.

Općina Jelenje podnijela je Ministarstvu poljoprivrede zahtjev kojim je zatražila pregled elaborata, radi odobrenja.

Ministarstvo poljoprivrede, temeljem navedenog zahtjeva te članka 45. stavka 7. Zakona o lovstvu osnovalo je Povjerenstvo za provedbu ispitnog postupka pregleda elaborata programa zaštite divljači, u sastavu:

1. Ivan Gligora, mag. ing. agr. - predsjednik
2. Santa Bačić, mag. ing. silv. - član
3. Dunja Đurinac, dipl. ing. šum. - član

i dalo mu u zadatak da obavi ispitni postupak pregleda predloženoga elaborata i da svoje mišljenje Ministarstvu poljoprivrede. Članica povjerenstva Dunja Đurinac je opravdano odsutna.

Predloženi elaborat izradio je Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, ovlaštenu izrađivača Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum. (licencija broj 0913).

Povjerenstvo se sastalo i radilo dana 25. veljače 2021. godine, a radu Povjerenstva prisustvovali su predstavnici Općine Jelenje i izrađivač elaborata.

Povjerenstvo za provedbu ispitnog postupka u vremenskom razdoblju koje je imalo na raspolaganju, nije utvrdilo nedostatke prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06., 92/08., 39/11. i 41/13.), Zakonu o lovstvu te provedbenim propisima donesenim temeljem Zakona.

Predloženi elaborat sadrži sve dijelove propisane Zakonom o lovstvu i ostalim pratećim provedbenim propisima.

Predloženi elaborat izrađen je za razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine.

Nakon pregleda elaborata povjerenstvo donosi sljedeći:

Z A K L J U Č A K

1. Elaborat je potrebno dopuniti sljedećim:

- nomotehnički i pravopisno urediti elaborat
- ishoditi ocjenu prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu

2. Općina Jelenje dužna je u roku od 15 dana od dana sastavljanja ovog zapisnika dostaviti na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak usklađenog elaborata u skladu s točkom 1. ovoga Zaključka.

3. Općina Jelenje dužna je u roku od 15 dana od dana ishođenja ocjene prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu dostaviti na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak usklađenog elaborata u skladu s točkom 1. ovoga Zaključka

4. Provjera usklađenosti Programa zaštite divljači provest će se uredski prema ovome Zapisniku i radnoj inačici Programa zaštite divljači.

5. Predlaže se Ministarstvu poljoprivrede:

a) da na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu da suglasnost na program zaštite divljači za površine Općine Jelenje, za vremensko razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine ako se u danom roku dostavi usklađeni elaborat ili

b) da na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu odbaci program zaštite divljači za površine Općine Jelenje za vremensko razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine ako se u danom roku ne dostavi usklađeni elaborat.

5. Nakon provedenog postupka odobravanja sukladno točki 5. podtočki a) ovoga Zapisnika, Općina Jelenje obvezna je u roku od 30 dana od dana primitka Rješenja o davanju suglasnosti na Program zaštite divljači za površine Općine Jelenje dostaviti u Ministarstvo poljoprivrede na ovjeru dva primjerka uvezanog elaborata te jedan primjerak u elektroničkom zapisu na optičkom mediju.

Za Općinu Jelenje :

Pročelnica, Gordana Tomas, dipl. iur.

Za izrađivača:

Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo
Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum.

Za Povjerenstvo:

1. Ivan Gligora, mag. ing. agr.

2. Santa Bačić, mag. ing. silv.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 612-07/21-37/151

URBROJ: 517-10-2-3-21-2

Zagreb, 10. lipnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 48. stavaka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode povodom zahtjeva Općine Jelenje, Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice, nositelja izrade Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Općine Jelenje za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2031. godine, a podnesenog putem izrađivača Programa Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Općine Jelenje za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2031. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Program zaštite za površine izvan lovišta na području Općine Jelenje za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2031. godine prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. U cilju očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže izdaju se sljedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. u zoni radijusa 100 m oko aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja,
 2. nije dopušteno uklanjanje gnijezda strogo zaštićenih vrsta ptica; iznimno uklanjanje se može izvršiti temeljem Zakona o zaštiti prirode nakon provedenog postupka izuzeća od zabranjenih radnji sa strogo zaštićenim vrstama,
 3. svako utvrđivanje brojnog stanja (prebrojavanje) divlje mačke (*Felis silvestris*) i smeđeg medvjeda (*Ursus arctos*) obavljati u suradnji s nadležnom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem,
 4. za strogo zaštićene vrste: smeđi medvjed (*Ursus arctos*), vuk (*Canis lupus*), ris (*Lynx lynx*) i divlja mačka (*Felis silvestris*) obavezno primjenjivati Plan upravljanja, odnosno Plan gospodarenja za pojedinu vrstu,
 5. svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske vrste odmah prijaviti Zavodu za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>,
 6. u Obrascu za evidentiranje ugroženih i strogo zaštićenih vrsta (dostupan na internetskoj poveznici zavod@mingor.hr) potrebno je evidentirati opažanja i nalaze strogo zaštićenih vrsta te navedeni Obrazac jednom godišnje dostavljati Zavodu za zaštitu okoliša i prirode.

III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, kao ovlašteni izrađivač Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Općine Jelenje za razdoblje od 1. travnja 2021. godine do 31. ožujka 2031. godine (dalje u tekstu: Program), podnio je u ime nositelja izrade zahtjev za provedbu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za Program.

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Programu, nositelju izrade Programa, razlozi izrade Programa te pripadajući kartografski prikazi. Uz zahtjev je u tiskanom i elektronskom obliku priložen Nacrt Programa.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Programa je Općina Jelenje, Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice.

Obuhvat Programa odnosi se na područje Općine Jelenje u Primorsko-goranskoj županiji površine 543 ha (javne površine 56 ha, gradske jezgre/gradske stambene površine 401 ha, ograđeni višegodišnji nasadi 0 ha, šume i šumsko zemljište 17 ha, poljoprivredno zemljište 67 ha, privredni objekti 0 ha, vodene površine 2 ha).

Program se donosi za vremensko razdoblje od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine (10 godina).

Razlog za izradu Programa proizlazi iz Zakona o lovstvu (Narodne novine, broj 99/18, 32/19, 32/20) koji propisuje obvezu gospodarenja lovištem i divljači, a gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova kao i izradu, obnovu i reviziju lovnogospodarskih planova (lovnogospodarskih osnova, program uzgoja divljači i program zaštite divljači). Program zaštite divljači je planski dokument kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta.

Vrste divljači koje obitavaju ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa i kao takve su navedene u Programu su: jelen obični (*Cervus elaphus*), srna obična (*Capreolus capreolus*), svinja divlja (*Sus scrofa*), medvjed (*Ursus arctos*), jazavac (*Meles meles*), mačka divlja (*Felis silvestris*), kuna bjelica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*), zec (*Lepus europaeus*), lisica (*Vulpes vulpes*), čagalj (*Canis aureus*), fazan (*Phasianus* sp.), golub divlji pećinar (*Columba livia Gmelin*), vrana siva (*Corvus corone cornix*), vrana gaćac (*Corvus frugilegus*), svraka (*Pica pica*) i šojka kreštalica (*Garrulus glandarius*).

Zahvati, radnje i aktivnosti planirane i navede u Programu su prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici; organizacija i rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja nedozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodarenjem; podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprečavanja šteta i njihova edukacija u vezi upotrebe navedenih sredstava; rastjerivanje/izgon divljači te uporaba zaštitnih sredstava i plašila; eventualna upotreba selektivnih živolovki i sokolarenje; eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

Ni unutar administrativne granice Općine Jelenje ni unutar Programa ne nalaze se područja zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode. Administrativna granica Općine Jelenje djelomično graniči sa zaštićenim područjem Nacionalni park Risnjak temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže unutar administrativne granice Općine Jelenje i djelomično unutar obuhvata Programa nalaze se područja ekološke mreže značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000643 Obruč, HR2000658 Rječina i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika te područje ekološke mreže značajno za ptice (POP) HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika. Unutar administrativne granice Općine Jelenje, izvan obuhvata predmetnog Programa nalazi se i POVS HR2000759 Vela špilja u Krugu, HR2000782 Rečice, HR2001436 Sojkina jama i HR2001437 Špilja kraj potoka Zala 2.

Ciljne vrste očuvanja područja POP HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su mala prutka (*Actitis hypoleucos*), planinski ćuk (*Aegolius funereus*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), sova močvarica (*Asio flammeus*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), crna roda (*Ciconia nigra*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjara (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mala muharica (*Ficedula parva*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), troprsti djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*), tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi područja POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), vuk (*Canis lupus*), medvjed (*Ursus arctos*), ris (*Lynx lynx*), mirisava žlijezdača (*Adenophora lilifolia*), cjelolatična žutilovka (*Genista holopetala*), istočna vodendjevojčica (*Coenagrion ornatum*), gorski potočar (*Cordulegaster heros*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), potočni rak (*Austropotamobius torrentium*) i (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora 9530.

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000643 Obruč su veliki vodenjak (*Triturus carnifex*), nerazgranjena pilica (*Serratula lycopifolia*), kitaibelov pakujac (*Aquilegia kitaibelii*), Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) 62A0 Planinske i borealne vrištine 4060, Klekovina bora krivulja (*Pinus mugo*) s dlakavim pjenišnikom (*Rhododendron hirsutum*) 4070, Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) 6210, Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210 i Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci 6170.

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000658 Rječina su bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*) i Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210.

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000782 Rečice su Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (*Characeae*) 3140, Bazofilni cretovi 7230, Suhi kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (*važni lokaliteti za kaćune) 6210 i Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepium*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*) 6430.

Ciljne vrste i stanišni tipovi očuvanja područja POVS HR2000759 Vela špilja u Krugu, HR2001436 Sojkina jama i HR2001437 Špilja kraj potoka Zala 2 su tankovratni podzemljak (*Leptodirus hochenwartii*) i Špilje i jame zatvorene za javnost 8310.

Životinjska vrsta koja se nalazi na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), a ujedno je i ciljna vrsta područja POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika je medvjed (*Ursus arctos*), ali Programom nije planirano upravljanje medvjedom, već samo bilježenje njegovog brojnog stanja stoga se ne očekuje značajni negativan utjecaj Programa na tu vrstu. Medvjed je i strogo zaštićena vrsta, proglašena Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine,

br. 144/13, 73/16) te se njime gospodari u skladu s Programom gospodarenja smedim medvjedom.

Ciljna vrsta očuvanja područja POP HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*) također se nalazi na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), ali Programom nije planirano upravljanje jarebicom kamenjarkom, već samo bilježenje brojnog stanja stoga se ne očekuje značajni negativan utjecaj Programa na tu vrstu.

Ciljne vrste očuvanja područja POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), vuk (*Canis lupus*) i ris (*Lynx lynx*) zbog dnevnih migracija radi potrage za hranom mogle bi se zateći na području obuhvata Programa. No gore navedene aktivnosti planirane predmetnim Programom provode se povremeno na pojedinim dijelovima Programa i u kratkim razdobljima te su eventualni utjecaji malog dosega rasprostiranja stoga se ne očekuju značajni negativni utjecaji na ove ciljne vrste niti na ciljne stanišne tipove ovog područja ekološke mreže.

Vezano za stanišne tipove, na području obuhvata Programa nisu zabilježeni ciljni stanišni tipovi navedenih područja ekološke mreže. S obzirom na to da se planiranim aktivnostima u Programu ne mijenjaju stanišni tipovi, ako se oni ipak nalaze na području obuhvata Programa, Program neće utjecati na površine ciljnih stanišnih tipova.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači pa se može isključiti mogućnost direktnih negativnih utjecaja Programa na njih. Pojedine životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže, a na koje bi lovno gospodarenje moglo imati utjecaj su ptice grabljivice i crna roda. Sve ptice grabljivice i crna roda su strogo zaštićeni Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama i u cilju njihove zaštite izdaju se uvjeti zaštite prirode pa se može isključiti mogućnost negativnih utjecaja Programa na njih.

Nastavno na navedeno te s obzirom na to da je utjecaj ranije navedenih zahvata i aktivnosti propisanih Programom malog dosega i provode se povremeno, na pojedinim dijelovima Programa i u kratkim razdobljima, ne očekuje se da će zahvati i aktivnosti propisani Programom uzrokovati gubitak ciljnih staništa navedenih područja ekološke mreže i značajno negativno utjecati na pogodnost staništa za ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže.

Slijedom navedenog u provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, a uzevši u obzir zahvate i aktivnosti planirane Programom kao i njihov opseg, uz pridržavanje važećih zakonskih propisa, može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci.

U slučaju izmjena dostavljenog Nacrta Programa, a koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže, potrebno je ponoviti postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom očitovale se dopisom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine da sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) lovstvo nije područje za koje se obvezno provode postupci strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na

lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Temeljem Uredbe o tarifi upravnih pristojbi (Narodne novine, br. 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19, 128/19) upravna pristojba na ovo Rješenje je naplaćena.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Općina Jelenje, Dražičkih boraca 64, 511218 Dražice (*R s povratnicom*)
2. Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar (*R s povratnicom*)
3. U spis predmeta, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

10000 Zagreb, Planinska 2a

KLASA: UP/I-323-03/20-02/158

URBROJ: 525-11/0561-21-3

Zagreb, 15. lipnja 2021.

Ministarstvo poljoprivrede, na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu („Narodne novine“, broj: 99/18., 32/19. i 32/20.), članka 4. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj: 40/06., 92/08., 39/11. i 41/13.) te članka 96. stavka 1. i članka 130. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj: 47/09.), povodom zahtjeva Općine Jelenje za odobrenje Programa zaštite divljači za površine Općine Jelenje, d a j e

S U G L A S N O S T

1. Daje se suglasnost na Program zaštite divljači za površine Općine Jelenje s pridržajem ukidanja.
2. Programom zaštite divljači iz točke 1. ove Suglasnosti propisuje se zaštita i lov divljači u razdoblju od 1. travnja 2021. do 31. ožujka 2031. godine.
3. Ova Suglasnost i Zapisnik Povjerenstva sastavni su dijelovi Programa iz točke 1. Suglasnosti.
4. Općina Jelenje obvezuje se u roku od 30 dana od dana primitka ove Suglasnosti, dostaviti Ministarstvu poljoprivrede na ovjeru dva uvezana primjerka Programa iz točke 1. ove Suglasnosti s propisanim priložima i primjerak istog programa u elektroničkom zapisu na optičkom mediju.
5. Troškovi za provedbu ispitnog postupka u predmetu odobrenja programa zaštite divljači iznose 1.050,00 kn (slovima: tisuću pedeset kuna i ništa lipa) i uplaćuju su na IBAN Državnog proračuna Republike Hrvatske, broj: HR1210010051863000160, s naznakom model: HR 65 i poziv na broj: 7005-191-1079-0019.

O b r a z l o ž e n j e

Općina Jelenje podnijela je dana 10. prosinca 2021. godine ovome Ministarstvu zahtjev za pregled i odobrenje Programa zaštite divljači za površine Općine Jelenje.

U ispitnom postupku Povjerenstvo Ministarstva poljoprivrede, osnovano za pregled elaborata Programa zaštite divljači Odlukom (KLASA: UP/I-323-03/20-02/158, URBROJ: 525-11/1499-21-2 od 23. veljače 2021. godine), na sjednici održanoj 25. veljače 2021. godine pregledalo je dostavljeni elaborat iz točke 1. ove Suglasnosti te je svojim Zapisnikom utvrdilo da je elaborat izrađen prema odredbama Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači.

Istim je Zapisnikom obavezalo Općinu Jelenje da u roku od 15 dana od dana ishodenja ocjene prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu dostavi na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak Programa zaštite divljači s ugrađenim primjedbama i prijedlozima koje je istaknulo Povjerenstvo pri pregledu elaborata.

Temeljem članka 48. stavaka 5. i 8., a vezano za članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj: 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja donijelo je Rješenje o provedenom postupku Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu programa zaštite divljači za površine Općine Jelenje (KLASA: UP/I 612-07/21-37/151, URBROJ: 517-10-2-3-21-2 od 10. lipnja 2021. godine).

Primjerak Programa zaštite divljači (s ugrađenim primjedbama i prijedlozima iskazanim na sjednici Povjerenstva Ministarstva poljoprivrede od 25. veljače 2021. godine) dostavljen je u za to propisanom roku i uspoređen je s radnim primjerkom Programa zaštite divljači razmatranom na pregledu te je utvrđeno da su sve primjedbe i prijedlozi ugrađeni na način kako je to zatraženo Zapisnikom Povjerenstva sa pregleda.

S obzirom da je Program iz točke 1. izrađen u skladu s prethodno navedenim propisima, valjalo je temeljem članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku riješiti kao u izreci. Sukladno članku 130. stavku 1. istog Zakona, zakonito rješenje kojim je stranka stekla kakvo pravo može se ukinuti u cijelosti ili djelomično ako sadržava pridržaj ukidanja, a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u roku.

Odlukom točke II. Odluke o utvrđivanju visine naknade za provedbu postupaka pregleda i odobrenja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i njihove revizije te davanje suglasnosti na program zaštite divljači i njihovih revizija za rad Povjerenstva pri pregledu elaborata programa zaštite divljači (KLASA: 323-01/13-01/265, URBROJ: 525-11/1032-13-1 od 14. studenoga 2013. godine), određeno je da troškovi iznose 1.050,00 kuna i idu na teret podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je postupio u skladu s točkom 5. ove Suglasnosti i uplatio troškove u cijelosti.

Prema članku 8. Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj: 115/16.) podnositelj zahtjeva oslobođen je od plaćanja pristojbi.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove Suglasnosti nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor tužbom kod mjesno nadležnog upravnog suda u roku 30 dana od dana primitka ove Suglasnosti.

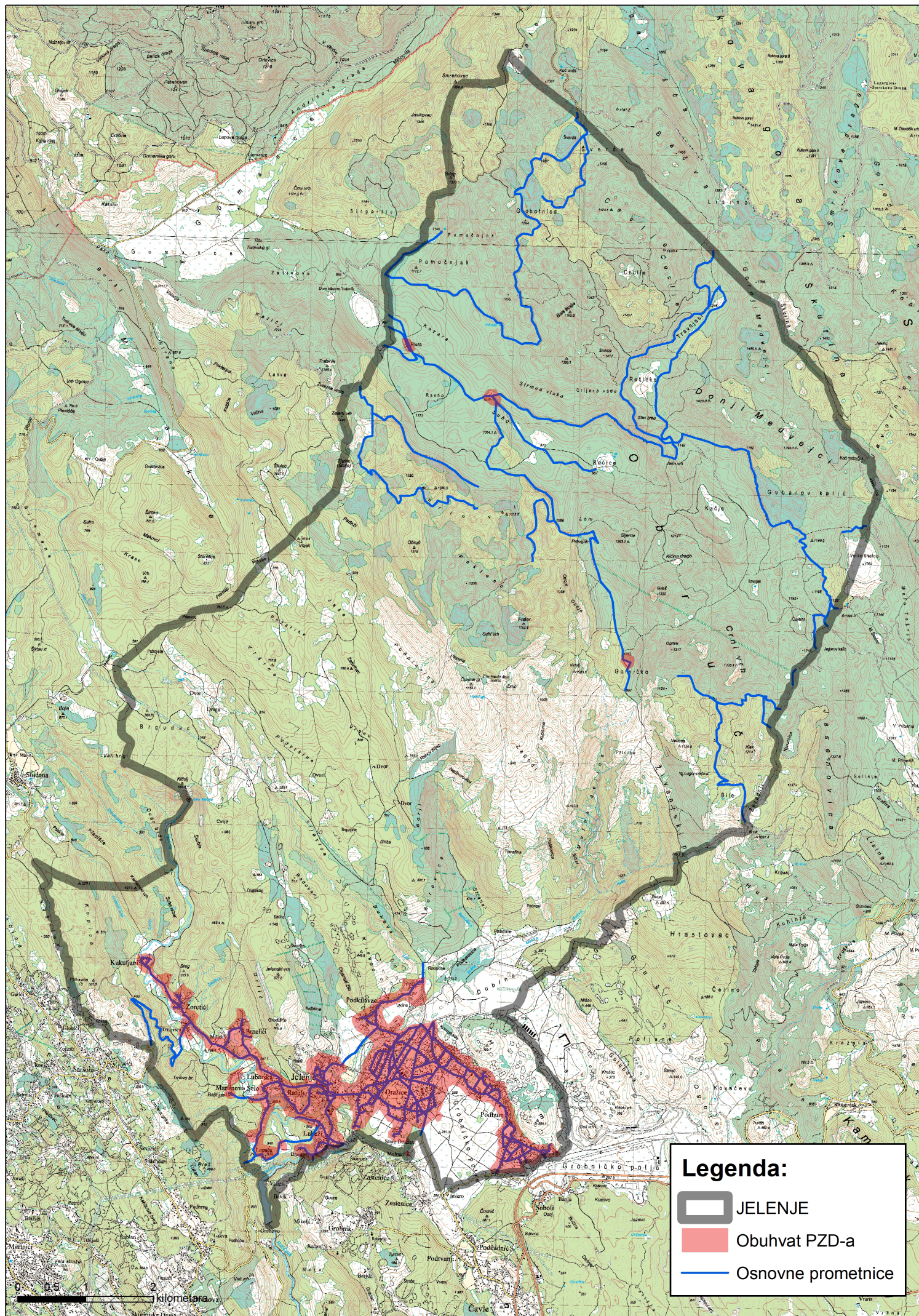

DOSTAVITI:

1. Općina Jelenje
Dražičkih boraca 64, 51218 Dražice
2. Pismohrana.

O tome obavijest:

Upravi za financijske poslove i javnu nabavu

KARTA OBUHVATA EKOLOŠKE MREŽE

HR5000019
Gorski kotar i
sjeverna Lika

HR2000782
Recice

HR5000019
Gorski kotar i
sjeverna Lika

HR1000019
Gorski kotar i
sjeverna Lika

HR2000759 Vela
špilja u Krugu

HR2001437
Špilja 2 kraj
potoka Zala

HR2001436
Sojkina jama

HR2000658
Rjecina

Legenda:

Granica Općine Jelenje

Obuhvat PZD-a

POVS (Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove)

HR2000643 Obruc

HR2000658 Rjecina

HR2000759 Vela špilja u Krugu

HR2000782 Recice

HR2001436 Sojkina jama

HR2001437 Špilja 2 kraj potoka Zala

HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

POP (Područja očuvanja značajna za ptice)

HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

0 2.5 5 10
kilometara